

A pályázati felhívás címe:

Kertészet – ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása

A pályázati felhívás kódszáma:

KAP-RD01a-RD12-1-24

Rövid összefoglaló

<p>Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a pályázati felhívás (a továbbiakban: felhívás) 2.1 és 2.2 fejezetében)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mezőgazdasági termelők - Mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezetek - Állami elismeréssel rendelkező együttműködések - Gyógynövénytermesztéshez kapcsolódóan integrátori, vagy elsődleges feldolgozó tevékenységet folytató vállalkozások
<p>Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 3.1 fejezetében)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ültetvénytelepítés (gyümölcsstermő ültetvény, gyógynövénytermő ültetvény, borszőlő ültetvény) és korszerűsítés - Időjárási kockázatok mérséklését szolgáló beruházások - Kertészeti gépek, eszközök beszerzése - Víztakarékos öntözőrendszerek kialakítása
<p>Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 2.3 fejezetében)</p>	<p>A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2024. július 24-től van lehetőség.</p>
<p>Mi a támogatás formája? (Részletes információk a felhívás 8.1 fejezetében)</p>	<p>Vissza nem térítendő támogatás, melynek formája tételes költségelszámolás, illetve egységköltség alapú elszámolás.</p>
<p>Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 8.2. fejezetében)</p>	<p>Legfeljebb 500 millió Ft-ot.</p>
<p>Mennyi előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 8.3 fejezetében)</p>	<p>A támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg legfeljebb 25 százalékáig 100 millió forint összegig.</p>
<p>Mennyi a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4.2 fejezetében)</p>	<p>A művelet fizikai befejezésére a támogatási okirat véglegessé válásától számított legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre.</p>
<p>Hol valósítható meg a művelet?</p>	<p>Magyarország egész területe</p>
<p>Várhatóan hány művelet kap támogatást?</p>	<p>250 db.</p>

Jelen felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 25,2 milliárd forint az alábbi célterületi bontásban:

- **A felhívás 1. célterület - Ültetvénytelepítéshez kapcsolódó tevékenységek** keretében igénybe vehető keretösszeg: **21,8 milliárd forint.**
- **A felhívás 2. célterület – Öntözési infrastruktúra kialakításával kapcsolatos tevékenységek** keretében igénybe vehető keretösszeg: **3,4 milliárd forint.**

A felhívás forrását az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A felhívás Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének (a továbbiakban: KAP ST) keretében a Nemzeti Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által kerül meghirdetésre.

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy a felhívás, az [Általános Útmutató](#) a KAP Stratégiai Terv keretében meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF) együttesen tartalmazzák a kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az IH a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közlemény kerül megjelentetésre, ezért és az egyéb információk megismerése céljából kérjük, hogy kövessék figyelemmel a kap.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

A felhívásban nem szereplő előírások esetében a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló [2022. évi LXV. törvény](#) (a továbbiakban: KAP törvény), a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló [54/2023. \(IX. 13.\) AM rendelet](#) (a továbbiakban: KAP Vhr.), és az ÁÚF az irányadó.

A felhívás eltérhet az ÁÚF-ben megfogalmazott előírásoktól, ebben az esetben a felhívásban foglaltakat kell irányadónak tekinteni.

Jelen felhívás vonatkozásában nem alkalmazandó az ÁÚF 11. pontja.

Tartalomjegyzék

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE	5
2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI	6
2.1. Kedvezményezettek köre	6
2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre	8
2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje	8
2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei	8
3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK	9
3.1. Támogatható tevékenységek	9
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek	9
3.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek:	11
3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek	12
3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:	13
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:	14
3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:	14
3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	15
3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások	15
4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA	24
4.1. A művelet megkezdése	24
4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások	25
5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK	26
5.1. Közbeszerzési kötelezettség	26
5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	26
5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)	26
6. INDIKÁTOROK	27
6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás	27
6.2. Monitoring adatszolgáltatás	28
7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND	28

7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend.....	28
7.2. Kiválasztási kritériumok.....	28
8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK.....	29
8.1. Támogatás formája.....	29
8.2. Igényelhető támogatás.....	29
8.3. Igényelhető előleg.....	31
9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK.....	31
9.1. Kifizetési kérelmek tervezése.....	31
9.2. Elszámolható költségek.....	32
9.2.1. Egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása.....	34
9.3. Elszámolhatóság feltételei.....	35
9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások.....	36
9.5. Nem elszámolható költségek.....	37
10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK.....	37
10.1 Általános jogkövetkezmények.....	37
10.2 Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények.....	37
10.3 Az üzleti tervben vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények.....	38
10.4 A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények.....	38
11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK.....	39
11.1. Jogutódlás.....	39
11.2. További dokumentumok.....	39
11.3. Képzettségi nyilvántartás.....	40
12. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE.....	40
13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA.....	40
13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok.....	40
13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek.....	40
13.1.2. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája:.....	41
13.3. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok.....	44
14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI.....	44

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE

A felhívás alapjául a KAP ST RD01a_E01_FRM_73 kódszámú Mezőgazdasági üzemek fejlesztése és az RD12_W01_WTO_73 - Öntözésfejlesztési és vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzemeken belüli beruházás című beavatkozásai szolgálnak.

Ezek a beavatkozás a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervekhez nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 73. és 74. cikkein alapulnak.

A felhívás a beavatkozásokban megfogalmazott alábbi célok megvalósulását kívánja elősegíteni:

A felhívás elsődleges célja a változó éghajlati körülményekhez alkalmazkodni képes, magas termőképességgel és termésbiztonsággal rendelkező ültetvények telepítésének támogatása. További cél a folyamatosan változó piaci igények kielégítéséhez szükséges innovatív termesztéstechnológiai megoldások alkalmazásának ösztönzése, a fajtaválaszték korszerűsítése, az öntözött ültetvények területének növelése, valamint az ökológiai művelésmód alkalmazásának elősegítése.

1. célterület - Ültetvénytelepítéshez kapcsolódó tevékenységek

A célterület támogatni kívánja új gyümölcsstermő-, gyógy-, aroma és fűszernövény-, borszőlő- és komló ültetvény telepítését, meglévő gyümölcsstermő ültetvények korszerűsítését. További támogatási cél a kedvezőtlen éghajlati jelenségek (tavaszi fagykár, esőkár, jégkár) kivédéséhez, kedvezőtlen hatásuk csökkentéséhez kapcsolódó kármegelőző beruházások ösztönzése, valamint az ültetvények műveléséhez szükséges gépek, eszközök beszerzésének támogatása.

2. célterület – Öntözési infrastruktúra kialakításával kapcsolatos tevékenységek

A kertészeti ültetvények fokozottan érzékenyek a klímaváltozás negatív hatásaira, különösen a vízhiányra. A termésbiztonság fenntartásához, a gazdák jövedelembiztonságának megőrzéséhez, a termékek iránti kereslet kielégítéséhez elsődleges feladat az ültetvények vízutánpótlásának biztosítása. A célterület támogatni kívánja a hatékony vízfelhasználást biztosító víztakarékos öntözési technológiák kialakítását, az öntözőrendszerek vízfelhasználásának optimalizálását, a víztakarékos öntözési infrastruktúra és a kapcsolódó műtárgyak fejlesztését és rekonstrukcióját, valamint új öntözővíz-szolgáltató művek és - rendszerek kiépítését.

2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

2.1. Kedvezményezettök köre

1. Jelen felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be mindkét célterület esetében:

a) **1. Mezőgazdasági termelők, akik abban az esetben jogosultak támogatásra, amennyiben igazolják, hogy** A támogatási kérelem benyújtását megelőző, vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkeznek adatokkal, az azt megelőző teljes lezárt üzleti évben **legalább 10 000 euró STÉ üzemmérettel rendelkeznek.** (Az üzemméret megállapítása szempontjából a 12. mellékletben megadott 348,93 Ft/euró árfolyammal számolt 2020. évi STÉ adatok az irányadók);

- A növénytermesztéssel összefüggő üzemméret számítás alapja a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évnek egységes kérelme (a továbbiakban: EK kérelem) alapján elfogadott, mezőgazdasági tevékenységből származó üzemméret. Ha a mezőgazdasági termelő a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évre vonatkozóan rendelkezik a felhívás 5. mellékletét képező „Kormányhivatal igazolása a mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról” című formanyomtatványon szereplő mezőgazdasági tevékenységgel művelt területtel, vagy EK kérelemben nem szereplő területtel, abban az esetben a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti év vonatkozásában a mezőgazdasági tevékenységére vonatkozóan rendelkeznie kell a kedvezményezett székhelye/lakhelye szerint illetékes vármegyei kormányhivatal által földművelésügyi igazgatási jogkörben kiállított igazolással, (a felhívás 5. melléklete szerint) amely tartalmazza az üzemméret számításánál figyelembe vett terület nagyságát és hasznosítási kódját. Amennyiben fenti területtel nem rendelkezik, a kedvezményezett a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg az elektronikus kérelembenyújtó felületen nyilatkozik arról, hogy az igazolás kiállítása nem releváns.

- Állattartással összefüggő üzemméret számítás alapja a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) által a kedvezményezetthez, mint tartóhoz nyilvántartásba vett tenyészetekben tartott állat lehet. Ha az üzemméret számítás alapját képező állat szarvasmarha, anyajuh, vagy anyakecske akkor az érintett állatfaj tekintetében a teljes lezárt üzleti év vonatkozásában az ENAR nyilvántartásba bejelentett éves átlagos állatlétszámot kell az üzemméret számításánál figyelembe venni.

Egyéb, a 7. melléklet szerinti állatfajok esetében az üzemméret nagyságát az állatállomány tartási helye szerint illetékes megyei kormányhivatal illetékes járási hatósági állatorvos által kiállított igazolás alapján kell a teljes lezárt üzleti év vonatkozásában az éves átlagos állatlétszám alapján kiszámolni. ENAR-ba és TIR-be a támogatási kérelem benyújtásának napjáig bejelentett módosítások kerülnek figyelembe vételre.

Amennyiben fenti állatokkal nem rendelkezik, a kedvezményezett a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg az elektronikus kérelembenyújtó felületen nyilatkozik arról, hogy az igazolás kiállítása nem releváns.

Családi mezőgazdasági társaság (CSMT) esetében - amennyiben a CSMT teljes lezárt üzleti évvel még nem rendelkezik - CSMT-ben részt vevő tagok legalább 50 %-ának vonatkozásában igazolni kell a legalább 10 000 euró értékű üzemmérettel való rendelkezést.

A támogatási kérelem benyújtását megelőző, vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkeznek adatokkal, az azt megelőző teljes lezárt üzleti év vonatkozásában kell az üzemméretet meghatározni. Amennyiben a CSMT rendelkezik teljes lezárt üzleti ével, úgy az előírást önmagában szükséges teljesítenie

- b) A támogatási kérelem benyújtását megelőző, vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkezik adatokkal, az ezt megelőző teljes lezárt üzleti évben **árbevételüknek legalább 40%-a mezőgazdasági tevékenységből származott.** A mezőgazdasági tevékenységből származó nettó árbevétel és annak nettó árbevételhez viszonyított arányának kiszámítását a felhívás 8. mellékletében szereplő képlet alkalmazásával kell elvégezni.

Családi mezőgazdasági társaság (CSMT) esetében - amennyiben a CSMT teljes lezárt üzleti ével még nem rendelkezik - a CSMT-ben részt vevő tagoknak a támogatási kérelem benyújtását megelőző, vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkeznek adatokkal, az azt megelőző teljes lezárt üzleti évre vonatkozó árbevételét össze kell számolni, és az összeszámolt árbevétel legalább 40%-a mezőgazdasági tevékenységből kell, hogy származzon. Amennyiben a CSMT rendelkezik teljes lezárt üzleti ével, úgy az előírást önmagában szükséges teljesítenie.

2. Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására kollektív beruházás keretében is van lehetőség.

Kollektív műveletnek minősül a termelői csoport, a termelői szervezet, a termelői integrációs szervezet, a mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet, valamint a szociális szövetkezet által végrehajtott művelet.

Állami elismeréssel rendelkező együttműködés (termelői csoport, termelői szervezet és termelői integrációs szervezet) a 2.1.1. a) és b) pontokban meghatározott feltételek igazolása nélkül is mezőgazdasági termelőnek minősül.

Mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet a 2.1.1. a) és b) pontokban rögzített előírásokat önmagában (a szövetkezet saját üzemmérete és árbevétele) vagy a tagjain keresztül is teljesítheti. Ebben az esetben, a csoportban részt vevő tagoknak a támogatási kérelem benyújtását megelőző, - vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkeznek adatokkal - az azt megelőző teljes lezárt üzleti évre vonatkozó árbevételét össze kell számolni, és az összeszámolt árbevétel legalább 40%-a mezőgazdasági tevékenységből kell, hogy származzon. Továbbá a csoportban részt vevő tagok legalább 50 %-ának vonatkozásában igazolni kell a legalább 10 000 euró értékű üzemmérettel való rendelkezést a támogatási kérelem benyújtását megelőző, - vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkeznek adatokkal - az azt megelőző teljes lezárt üzleti év vonatkozásában.

A szociális szövetkezetnek a 2.1. 1. a) és b) pontokban rögzített előírásokat önmagában szükséges teljesíteni.

3. Gyógynövénytermesztéshez kapcsolódóan integrátori, vagy feldolgozó tevékenységet folytató vállalkozások, akik esetében a 2.1.1. a) és b) pontokban rögzített előírások nem relevánsak, és akik abban az esetben jogosultak támogatásra, amennyiben az alábbi feltételek mindegyikének megfelelnek:

- a támogatási kérelem benyújtását megelőző, vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkezik adatokkal, az ezt megelőző teljes lezárt üzleti évben:

- o gyógynövénytermék előállítási tevékenységből származó árbevételük az **összes árbevételük 40 százalékát meghaladja**¹ (az arányszámítást a 8. mellékletében szereplő képlet alkalmazásával kell elvégezni), és
- o tevékenységüket **legalább 3 termeltetési és/vagy felvásárlási szerződéssel** igazolt partner közreműködésével valósítják meg.

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására **konzorciumi formában nincs** lehetőség.

2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚF „Kizáró okok” c. részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítéltető meg támogatás azon kedvezményezett részére, aki/amely:

- a) Támogatási kérelme nem felel meg a felhívás célkitűzéseinek;
- b) Azonos megvalósítási hely esetén (ugyan azon helyrajzi számon, vagy természetben összefüggő több helyrajzi számon megvalósuló) a Vidékfejlesztési Program VP2-4.1.3.2.-16 Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével című felhívás, vagy a VP2-4.1.3.6-17 Borszőlőültetvény telepítés támogatása című felhívás, vagy a VP2-4.1.3.2-4.1.3.3.-5.1.1-21 Kertészet – ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása felhívás keretében támogatói okirattal rendelkezik és a támogatási kérelem benyújtásakor **kifizetési kérelem beadásával igazoltan még nem kezdte meg a már támogatott művelet megvalósítását. Ezen előírás alól kivételt képeznek azon kedvezményezettek, akik a támogatói okiratukat 2023. szeptember 1-jén vagy azt követően vették kézhez.**

2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására **2024. július 24. napjától 2025. március 3. napjáig van lehetőség.** Ezen időszak alatt az alábbi értékelési hatámapokig benyújtásra került támogatási kérelmek kerülnek együttesen elbírálásra:

- 1. értékelési szakasz:** 2024. július 24. – 2024. augusztus 7.
- 2. értékelési szakasz:** 2024. augusztus 8. – 2024. augusztus 21.
- 3. értékelési szakasz:** 2025. február 4. – 2025. február 17.
- 4. értékelési szakasz:** 2025. február 18. – 2025. március 3.

2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei

A kedvezményezett jelen felhívás keretében értékelési szakaszonként egy támogatási kérelmet nyújthat be, amely több célterületre is vonatkozhat. A kedvezményezett eltérő értékelési szakaszokban benyújtott és különböző megvalósítási helyekre vonatkozó több kérelem alapján is részesülhet támogatásban.

Támogatási kérelmet kizárólag a KAP törvény 10. § (2) bekezdés c) pontja szerint Kedvezményezett Nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: KNYR) kérelemre nyilvántartásba vett besorolású kedvezményezett nyújthat be

¹ A számítás alapja a felhívás 13. mellékletében meghatározott termékek

A támogatási kérelmet kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapus azonosítást követően elérhető elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) keresztül lehet benyújtani.

Az eredetileg papíralapú dokumentumokat digitalizált (pl. pdf, jpeg) formában kell csatolni a kérelemhez. A feltölteni kívánt file-t, pedig annak tartalma alapján szükséges elnevezni. Elektronikus aláírással hitelesített dokumentum benyújtása az eredeti elektronikus formában szükséges.

A KAP Vhr. 70. § (1) bekezdése alapján, ha a támogatásra rendelkezésre álló kötelezettségvállalási keret kimerül – ideértve a felhívás keretösszegének csökkentését is –, vagy annak kimerülése előre jelezhető, az IH a felhívást lezárhatja, és erről legkésőbb a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját megelőző ötödik napon közleményt tesz közzé hivatalos honlapján. A benyújtási lehetőség lezárása csak a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját követő naptól lehetséges.

A KAP Vhr. 17–18. §-aiban foglaltak szerint a támogatási kérelem meghatalmazott által is benyújtható.

A támogatási kérelem benyújtásának részletes szabályait a KAP Vhr. 11. § - 12. § -a tartalmazza.

A támogatási kérelem kitöltésével és benyújtásával kapcsolatos részletes leírást a „Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentum tartalmazza.

3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

3.1. Támogatható tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

1. célterület - Ültetvénytelepítéshez kapcsolódó tevékenységek

I. Gyümölcstermő ültetvények telepítése:

A 9. melléklet I. táblázatában szereplő gyümölcsfajokból² és egyéb fajokból, az előírt követelményeknek megfelelő konvencionális vagy ökológiai művelésű ültetvény létrehozása. Az ültetvénytelepítés kizárólag víztakarékos öntözőrendszer kiépítésével együtt támogatott. A víztakarékos öntözőrendszert abban az esetben is ki kell építeni, ha arra vonatkozóan a támogatási kérelem nem tartalmaz támogatott tevékenységet.

1. **Új ültetvény telepítése:** Ültetvény telepítése olyan területen, melyen a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában nem található ültetvény. A legkisebb támogatható ültetvényméretnek a telepítési terv szerint el kell érnie az 1,0 hektár területnagyságot, a legkisebb támogatható táblaméretnek a 0,5 hektár területnagyságot, kivéve szamóca és spárga telepítése esetén, ahol a legkisebb támogatható ültetvény- és táblaméret egységesen 0,5 hektár.
2. **Ültetvénycsere:** A **támogatási kérelem benyújtásának időpontjában** – a beruházással érintett területen – **meglévő ültetvény kivágása, majd azt követően** az adott területnek a telepítési terv szerinti ültetvénnyel történő újratelepítése. Amennyiben a meglévő ültetvény életkora annak kivágásakor meghaladta a – a 9. melléklet I. táblázatában az adott gyümölcsfaj vonatkozásában meghatározott –

² Mogyoró ültetvény vonatkozásában mikorrhizált csemete telepítése is támogatott.

termőre fordulástól számított 10 évet, abban az esetben a 9. melléklet II/a. táblázat 1. és 2. soraiban szereplő **'ültetvény felszámolásának, kivágásának költsége'** elszámolható. A legkisebb támogatható ültetvény méret és táblaméret vonatkozásában az 1. pontban leírtak az irányadók.

Amennyiben a támogatási kérelem benyújtása előtt meglévő, a termőre fordulástól számítottan **10 évnél fiatalabb ültetvény kivágására kerül sor**, abban az esetben a területre új ültetvény telepíthető az 1. pont szerint, mint „új ültetvény telepítése”. **Ebben az esetben a 9. melléklet II/a. táblázat 1. és 2. soraiban szereplő 'ültetvény felszámolásának, kivágásának költsége' nem vehető figyelembe elszámolható költségként, továbbá a felhívás 3.1.2. fejezet 2. a) pont ii (Ültetvénycsere esetén a meglévő jégháló felújítása, átalakítása) és iii (Ültetvénycsere esetén a meglévő támrendszer, vagy jégvédő háló tartására alkalmas támrendszer felújítása, átalakítása). alpontok szerinti tevékenységek nem számolhatóak el.**

II. Meglévő, a telepítéstől számított 10 évnél nem öregebb gyümölcsstermő ültetvény (a 9. melléklet I. táblázatban szereplő fajok vonatkozásában) korszerűsítése az alábbi tevékenységek révén (a tevékenységek külön-külön vagy együttesen is megvalósíthatók).

1. **A jégesőkár megelőzésére szolgáló beruházás támogatása:**
 - a) a jégvédő háló tartására alkalmas beton támrendszer kialakítása,
 - b) jégháló beszerzése, kiépítése.
2. **Tavaszi fagykár megelőzésére szolgáló beruházások támogatása** (a meglévő ültetvény védelmére elegendő fagyvédelmi kapacitás kiépítése támogatott):

Tavaszi fagykár megelőzését szolgáló eszköz, berendezés, technológia beszerzése és telepítése: rögzített (telepített) vagy mobil (áttelepíthető) légkeverő berendezések, autonóm hőtermelő berendezések (fagyvédelmi kályhák), továbbá vontatott hőtermelő vagy légkeverő gépek.
3. **Esőkár megelőzésére szolgáló beruházások támogatása:**

Esőkár megelőzését szolgáló technológia beszerzése és telepítése (az adott technológiához szükséges támrendszer kialakítása, fólia beszerzése, elhelyezése).
4. **Gyümölcsstermékek betakarítására alkalmas gépek, eszközök beszerzése a felhívás 3.3. III. 14. és a 9.4. pontjainak figyelembe vételével (akkor támogatott, ha a meglévő ültetvény mérete eléri a legalább 5,0 hektár terület nagyságot):**
 - a) Mezőgazdasági erőgéphez, traktorhoz kapcsolható betakarító gép beszerzése.
 - b) Önjáró betakarító gépek beszerzése.
 - c) Szedő platform, szüretelő-szedő gép beszerzése.
 - d) A betakarítást segítő kézi eszközök beszerzése (például: kézi gyűjtők, kézi ágrázók, szedőállványok).

III. Élő gyógy-, aroma- és fűszernövény ültetvényekhez kapcsolódó tevékenységek:

1. A 9. melléklet III. táblázatában szereplő³ gyógy-, aroma- és fűszernövényekből, az előírt követelményeknek megfelelő **új ültetvény telepítése**: a legkisebb támogatható ültetvényméretnek a telepítési terv szerint el kell érnie a 0,5 hektár területnagyságot, a legkisebb támogatható parcellaméretnek a 0,5 hektár területnagyságot.
2. Élő gyógy-, aroma- és fűszernövény **termesztéshez kapcsolódó, a betakarítást követő áruvá készítést szolgáló eszközök beszerzése** a felhívás [3.3.](#) III. (A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások) 15. pontjának figyelembevételével, vagyis csak akkor támogatható, ha a meglévő vagy új telepítésű ültetvény(ek) együttes mérete eléri a legalább 2,0 ha területnagyságot:
 - a) fosztás, aprítás, morzsolás, őrlés, vágás, szárítás, válogatás gépei, eszközei.
3. Élő gyógy-, aroma- és fűszernövény termékek **betakarítására alkalmas gépek, eszközök beszerzése** a felhívás [3.3.](#) III. (A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások) 15. és [9.4.](#) (Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások) pontjainak figyelembevételével:
 - a) Mezőgazdasági erőgéphez, traktorhoz kapcsolható betakarítógép beszerzése.
 - b) Önjáró betakarítógépek beszerzése.
 - c) A betakarítást segítő kézi eszközök beszerzése (például: kézi gyűjtők, kézi ágrázók, sövényvágók).

IV. Borszőlőültetvény telepítéshez kapcsolódó tevékenységek:

1. Új borszőlőültetvény telepítése. A legkisebb támogatható ültetvényméretnek el kell érnie a 0,25 ha-t, a legkisebb támogatható táblaméretnek a 0,25 ha területnagyságot. A támogatható tevékenység magában foglalja az ültetvény művelésmódjának megfelelő támrendszer kialakítását is.
2. Borszőlő betakarítására alkalmas gépek beszerzése a felhívás [3.3.](#) III. (A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások) 16. (meglévő vagy új telepítésű ültetvény(ek) együttes mérete eléri a legalább 2,0 ha területnagyságot) és [9.4.](#) (Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások) pontjainak figyelembevételével:
 - a) Mezőgazdasági erőgéphez, traktorhoz kapcsolható betakarítógép beszerzése.
 - b) Önjáró betakarítógépek beszerzése.

3.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek:

Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése. A tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos előírásokat az ÁÚF tartalmazza.

³ A mellékletben nem szereplő, élő növény (kivéve: bodza) telepítése akkor támogatható, ha arról a kedvezményezett a Gyógynövény Szövetség és Terméktanács által kiállított szakmai ajánlással rendelkezik. A szakmai ajánlásnak tartalmaznia kell az 9. melléklet III. táblázat szerinti csoport besorolást és szakmai követelményeket.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

1. Az alábbi tevékenységek önállóan nem, csak valamely önállóan támogatható tevékenységgel együttesen támogathatóak (**mindkét célterület vonatkozásában**):

- a) Projekt előkészítés:
 - szakmai előkészítés
 - közbeszerzés.
- b) Mérnöki feladatok.
- c) Projektmenedzsment.

2. **Az 1. célterület vonatkozásában**: az alábbi tevékenységek önállóan nem, csak valamely, a felhívás **3.1.1. I. pontjában** szereplő önállóan támogatható (új ültetvény telepítése, ültetvénycsere) tevékenységgel együttesen támogathatóak:

- a) **A jégesőkár** megelőzésére szolgáló beruházás támogatása:
 - i. A jégvédő háló tartására alkalmas beton támrendszer kialakítása és jégáló beszerzése, kiépítése.
 - ii. Ültetvénycsere esetén a meglévő jégáló felújítása, átalakítása.
 - iii. Ültetvénycsere esetén a meglévő támrendszer, vagy jégvédő háló tartására alkalmas támrendszer felújítása, átalakítása.
- b) **Tavaszi fagykár** megelőzését szolgáló eszköz, berendezés, technológia beszerzése és telepítése: rögzített (telepített) vagy mobil (áttelepíthető) légkeverő berendezések, autonóm hőtermelő berendezések (fagyvédelmi kályhák, más fűtőberendezések), továbbá vonatott hőtermelő vagy légkeverő gépek. (füstölő, ködképző berendezés-, légkeverő, valamint fagyvédelmi gépek beszerzése, telepítése).
- c) **Esőkár** megelőzését szolgáló technológia beszerzése és telepítése (az adott technológiához szükséges támrendszer kialakítása, fólia beszerzése, telepítése).
- d) **Gyümölcsstermékek betakarítására alkalmas gépek, eszközök** beszerzése a felhívás **3.3. III.** (A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások) 14. és **9.4.** (Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások) pontjainak figyelembevételével:
 - i. Mezőgazdasági erőgéphez, traktorhoz kapcsolható betakarítógép, gyümölcszedő kocsis beszerzése.
 - ii. Önjáró betakarítógépek beszerzése.
 - iii. Szedő platform, szüretelő-szedő gép beszerzése.
 - iv. A betakarítást segítő kézi eszközök beszerzése (például: kézi gyűjtők, kézi ágrázók, szedőállványok).

- v. Maximum 1 db, legfeljebb 85 kW motorteljesítményű traktor beszerzése a felhívás [3.3.](#) III. (A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások) [13.](#) és [9.4.](#) pontjainak figyelembevételével.

3. **A 2. célterület vonatkozásában:** a felhívás [3.1.1.](#) I. 2. pontja (ültetvénycsere) esetében a gyümölcsstermő ültetvény öntözési infrastruktúrájának felújítása (**kizárólag víztakarékos - csepegtető vagy mikroszórófejes - öntözőrendszerekkel kapcsolatos tevékenységek támogatottak**).

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

1. **Mindkét célterület vonatkozásában:** tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése. A Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos előírásokat az ÁÚF tartalmazza.
2. **Az 1. célterülethez vonatkozásában:**
 1. **A felhívás 3.1.1. I. pontban** („Gyümölcsstermő ültetvények telepítése”) szereplő önállóan támogatható tevékenység kapcsán, amennyiben azt az 9. melléklet I. táblázat 'H', 'I' és 'J' oszlopa az adott kultúra vonatkozásában kötelezően megvalósítandó (elvárt) követelményként jelöli:
 - a) Támrendszer, kiépítése (ültetvénycsere nem minősülő újratelepítés, valamint ültetvénycsere esetén, a meglévő támrendszer figyelembe vehető a követelmény teljesítésénél, amennyiben a telepítési terv szerinti térállásnak megfelelő).
 - b) Jégháló takarás és jégvédő háló tartására alkalmas beton támrendszer kiépítése, (ültetvénycsere esetén, a meglévő jégháló takarás és a meglévő támrendszer figyelembe vehető a követelmény teljesítésénél, amennyiben a telepítési terv szerinti térállásnak megfelelő).
 - c) Tavaszi fagykár megelőzését szolgáló eszköz, berendezés, technológia beszerzése és telepítése (a kiépített fagyvédelmi kapacitásnak le kell fedni az új ültetvény egész területét).
 2. **A 3.1.1. IV. pont** („Borszőlőültetvény telepítéshez kapcsolódó tevékenységek”) esetében, a telepítési terv szerinti, az ültetvény művelésmódjának megfelelő támrendszer kiépítése.
3. **A 2. célterület vonatkozásában:**
 1. A 3.1.1. I. pontjában („Gyümölcsstermő ültetvények telepítése”) szereplő önállóan támogatható tevékenységek kapcsán a gyümölcsstermő ültetvény öntözési infrastruktúrájának kiépítése:
 - a) Víztakarékos (csepegtető vagy mikroszórófejes) öntözőrendszer kiépítése. *(A Kedvezményezett saját erőből is megvalósíthatja, tehát a víztakarékos öntözőrendszert abban az esetben is ki kell építeni, ha arra vonatkozóan a támogatási kérelem nem tartalmaz támogatott tevékenységet.)*

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

1. Az 1. célterület vonatkozásában:

1. A felhívás [3.1.1.](#) I. (Gyümölcsstermő ültetvények telepítése): és II. (Meglévő, a telepítéstől számított 10 évnél nem öregebb gyümölcsstermő ültetvény korszerűsítése) pontok szerint támogatott tevékenységek esetében:
 - a) Meteorológiai adatgyűjtő állomás kialakítása.
2. A felhívás [3.1.1.](#) I. 1. (Gyümölcsstermő ültetvények telepítése, 1. Új ültetvény telepítése) ponthoz, a III. (Évelő gyógy-, aroma- és fűszernövény ültetvényekhez kapcsolódó tevékenységek) 1. ponthoz és a IV. (Borszőlőültetvény telepítéshez kapcsolódó tevékenységek) 1. ponthoz tartozó tevékenységek esetében:
 - a) Amennyiben a telepítési terv előírja: az ültetvény védelmét biztosító kerítés kialakítása.
3. A felhívás [3.1.1.](#) III. (Évelő gyógy-, aroma- és fűszernövény ültetvényekhez kapcsolódó tevékenységek) ponthoz kapcsolódó tevékenységek esetében:
 - a) Meteorológiai adatgyűjtő állomás kialakítása.
 - b) A felhívás [3.1.1.](#) III. pont („Évelő gyógy-, aroma- és fűszernövény ültetvényekhez kapcsolódó tevékenységek) esetében, amennyiben a telepítési terv előírja, az ültetvényhez tartozó támrendszer kiépítése.
 - c) Maximum 1 db, legfeljebb 85 kW motorteljesítményű traktor beszerzése a felhívás [3.3.](#) III. (A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások) 15. és a felhívás [9.4.](#) pontjainak figyelembevételével.
4. A [3.1.1.](#) IV. (Borszőlőültetvény telepítéshez kapcsolódó tevékenységek) ponthoz kapcsolódó tevékenységek esetében:
 - a) Meteorológiai adatgyűjtő állomás kialakítása.
 - b) Maximum 1 db, legfeljebb 85 kW motorteljesítményű traktor beszerzése a felhívás [3.3.](#) III. (A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások) 16. és [9.4.](#) pontjainak figyelembevételével.

2. A 2. célterület vonatkozásában:

1. A felhívás [3.1.1.](#) III. 1. pont szerint telepített évelő gyógy, aroma és fűszernövény ültetvény víztakarékos (csepegtető vagy mikroszórófejes) öntözési infrastruktúrájának kiépítése, öntözőrendszer létesítése.
2. A felhívás [3.1.1.](#) IV. 1. (Borszőlőültetvény telepítéshez kapcsolódó tevékenységek) pont szerint telepített borszőlőültetvény ültetvény víztakarékos (csepegtető vagy mikroszórófejes) öntözési infrastruktúrájának kiépítése, öntözőrendszer létesítése.

3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:

A Felhívás keretében a [3.1.1.](#) és [3.1.2.](#) pontban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenységek nem támogathatók.

Kiemelten felhívjuk a figyelmet, hogy a felhívás keretében nem támogathatóak az alábbi tevékenységek:

1. Ingatlan vásárlása.
2. Fagyvédelmi gyertya, göngyöleg beszerzés.
4. Zárt rendszerű növényházak kialakítása. (a telepítési terv szerint fóliaborítás és a szükséges támrendszer beszerzése, mint esőkár megelőzősét szolgáló technológia támogatott.)
5. Az öntözőrendszer működtetéséhez szükséges, **felszíni vagy felszín alatti vizekből töltendő** puffertározók létesítése, öntözővíz tározók létesítése

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak, mivel a felhívás tekintetében a 2023-2027-es időszakra vonatkozó *mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás* (11)-(14) pontja értelmében nem alkalmazandók az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásokra vonatkozó szabályok.

3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások

A művelet műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembevételére van szükség:

I. **Általános elvárások:**

1. A művelet költségvetését a piaci árakhoz igazodóan, reális és költséghatékony módon kell összeállítani. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét, valamint a szokásos piaci árak történő megfelelést a támogatási okirat hatályba lépését követően is biztosítani kell, továbbá a műveletnek meg kell felelnie a reális és takarékos költségvetés előírásának az esetleges géptípus-változás, szállító-váltás és költségszerkezet-módosítás esetén is.
2. A műveletnek megfelelően kidolgozottnak kell lennie, a támogatási kérelem pontjait a kérdésnek megfelelő válasszal ki kell tölteni.
3. A kedvezményezett köteles eleget tenni a KAP Vhr.-ben foglaltaknak.
4. A műveletnek meg kell felelnie a felhívásban, annak mellékleteiben, illetve az ÁÚF című dokumentumban foglalt egyéb feltételeknek.
5. A kedvezményezetteknek a támogatási kérelem benyújtó felületén üzleti tervet kell készíteni a felhívás 14. melléklete szerint.
6. A támogatott beruházást a kedvezményezett köteles a jóváhagyott megvalósítási helyen üzemeltetni.
7. Az agrártámogatási jogviszonyból származó kötelezettség teljesítését megghiúsító elháríthatatlan külső ok (vis maior) bekövetkeztét a kedvezményezettnek a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról szóló AM rendelet az elháríthatatlan külső ok (vis maior) bejelentéséről és igazolásáról szóló jogszabály alapján kell bejelenteni.
8. A támogatási célok megvalósulásának nyomon követése érdekében a kedvezményezettnek eleget kell tennie a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének.

9. A művelet tervezése és megvalósítása során figyelemmel kell lenni az ÁÚF-ben rögzített Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatos elvárásokra, valamint a horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi) elvárásokra és követelményekre.

II. Hatósági engedélyeztetéssel, dokumentumokkal kapcsolatos elvárások:

- 1) **Építési tevékenység esetén** a támogatási kérelemhez csatolni kell az adott építési tevékenységre jogosultsággal rendelkező tervező nyilatkozatát – a nyilatkozatot alátámasztó, a kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt – arra vonatkozóan, hogy az adott tevékenység engedélyköteles-e.
- a) Az ültetvény védelmét biztosító kerítés, az ültetvényhez tartozó egyszerű vagy jégháló tartására alkalmas támrendszer építése és a rögzített (telepített) légkeverő berendezések beton talapzatának kialakítása esetében nem szükséges tervezői nyilatkozat, de a megfelelő jogosultsággal rendelkező tervező által készített építészeti-műszaki tervdokumentáció benyújtása ezekben az esetekben is szükséges.

Felhívjuk a kedvezményezettek figyelmét, hogy az építészeti-műszaki tervdokumentáció támogatási kérelemhez történő csatolása minden esetben szükséges, akkor is, ha az már korábban csatolásra került az építési engedélyhez.

- 2) Engedélyköteles építési tevékenység esetén az első érintett kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló, végleges építési a hozzá kapcsolódó engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt.
- 3) Engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges használatbavételi engedélyt vagy hatósági igazolást arról, hogy a hatóság a használatbavételt tudomásul vette.
- 4) Nem engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvet, hibalista esetén a műszaki ellenőr teljesítésigazolásával a teljes körű javításról.
- 5) Építési tevékenység végzése esetén (kivéve az 9. számú melléklet II/a, IV. és V. táblázatokban szereplő, egységkötség alapon támogatott építési tevékenységek) az adott szakterületre jogosultsággal rendelkező műszaki ellenőr alkalmazása, e-építési és felmérési napló vezetése kötelező. Ha az építési tevékenység nem építési engedélyköteles és/vagy az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet alapján nem állna fenn az építésnapló-vezetési kötelezettség, akkor az építési és felmérési napló elektronikusan vagy papír alapon is vezethető.
- 6) Csak szereléssel járó eszközök, technológiák beszerzése esetén (például: öntözőberendezések összeszerelése, szórófejek cseréje) nem szükséges a hatósági szolgáltatás iránti kérelem keretében megkért igazolást benyújtani arról, hogy a tevékenység nem engedélyköteles. Továbbá e tevékenységek esetében elegendő technológiai leírás és a megvalósítási helyet ábrázoló helyszínrajz, valamint vázrajz benyújtása, építészeti-műszaki tervdokumentáció benyújtására nincs szükség.
- 7) Csak szereléssel járó technológiák beszerzése esetén építési napló és felmérési napló vezetése, illetve műszaki ellenőr alkalmazása nem szükséges.
- 8) Amennyiben a művelet tartalmaz vízjogi engedélyköteles beruházást, úgy - jelen fejezet 8.) pontját kivéve - elegendő a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot benyújtani. Amennyiben a kedvezményezett a megvalósítandó művelet tekintetében rendelkezik jogerős vízjogi engedéllyel, akkor ezt kell benyújtania a támogatási kérelemmel egyidejűleg.

- 9) Amennyiben a támogatási kérelem tartalmaz új öntözőberendezések beszerzésére, új öntözővíz-szolgáltató művek létrehozására vonatkozó tevékenységet **és amennyiben ezek a tevékenységek az öntözött terület nettó növekedését eredményezik**, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor végleges vízjogi engedély csatolása szükséges. A végleges vízjogi engedélynek tartalmaznia kell a következőket:
- a) Amennyiben a művelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) hatálya alá tartozik, úgy a Khvr.-ben szabályozott, a környezeti hatások vizsgálatára irányuló eljárások közül legalább egy lefolytatásának az igazolását,
 - b) Egyéb esetekben a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 5/A.§. szerinti adatlapot.
- 10) Meglévő vízi létesítményre kiadott jogerős/végleges üzemeltetési és/vagy fennmaradási engedélyben meghatározott azonos paraméterekre történő felújítás, rekonstrukció esetében a jogerős/végleges üzemeltetési és/vagy fennmaradási vízjogi engedély megléte és benyújtása szükséges a támogatási kérelemhez.
- 11) Amennyiben a művelet tartalmaz vízi létesítményekre vonatkozó, de vízjogi szempontból nem engedélyköteles tevékenységet, a támogatási kérelem benyújtásakor mellékelni kell az eljáró hatóság nyilatkozatát a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint, arról, hogy a fejlesztés nem engedélyköteles, valamint a hatósági szolgáltatás keretében benyújtott műszaki tervdokumentációt.
- 12) Legkésőbb az első, vízi létesítmény megvalósításával kapcsolatos kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges vízjogi létesítési engedélyt és az engedélyezési tervdokumentációt, továbbá a záró kifizetési kérelemhez a végleges vízjogi üzemeltetési és/vagy fennmaradási engedélyt, ennek hiányában az engedély-kérelem benyújtására vonatkozó igazolást azzal, hogy a záró kifizetési kérelem a végleges vízjogi üzemeltetési és/vagy fennmaradási engedély benyújtásáig nem fizethető ki.
- 13) Meglévő ültetvény öntözési infrastruktúrájának felújítása esetén a támogatási kérelemhez csatolni kell az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet által előírt VZ-TER és VZ-VG, továbbá VZ tervezői jogosultsággal rendelkező tervező által elkészített vízhatékonysági számítását.
- 14) A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti dokumentumoknak a kedvezményezett nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.

III. A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások:

1. A fenntartási kötelezettség időtartama alatt a támogatással megvalósított beruházás tárgya nem idegeníthető el, nem adható bérbe, jótállás alapján történő csere, amortizáció, lopás, működésképtelenné, használhatatlanná válás esetén a támogatóhoz történő bejelentést követően – a bejelentés alapjául szolgáló igazoló dokumentumokat mellékelve – saját forrásból lecserélendő.
2. Építési tevékenység végzése esetén a támogatási és kifizetési kérelem összeállítása során, a Kincstár honlapján közzétett Építési Normagyűjtemény (a továbbiakban: ÉNGY) alkalmazandó. A támogatási kérelem keretében történő költségvetés tervezését a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY-ben szereplő tételek azonosítója szerint kell elvégezni. A kifizetési kérelem vonatkozásában a kifizetési kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY referenciaárak mértékéig lehet elszámolni.

3. Építési tevékenység végzése esetén a kedvezményezett az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is benyújtja a kifizetési kérelemhez. A számlarészletezőnek különösen az alábbi tartalmi elvárásoknak kell megfelelnie:
 - a számla kiállítója által hitelesítésre került
 - hivatkozik a kapcsolódó számlájára
 - tartalmazza külön az anyag-és munkadíjat
 - tartalmazza az áfa összegét
 - tartalmazza az adott tétel kiadási tételazonosítóját
 - tartalmazza az adott tétel megnevezését.
4. Ha az elszámolni kívánt építési tételek nem sorolhatóak be az ÉNGY tételazonosítói szerint, akkor a kedvezményezett legalább három, azonos funkcióra vonatkozó összehasonlítható műszaki tartalommal rendelkező részletes és tételes – egymástól és a kedvezményezett személyétől független kibocsátótól származó – magyar nyelvű, a KAP Vhr. 3. melléklete szerinti tartalmú árajánlatot köteles csatolni a támogatási kérelméhez.
5. A piaci ár alátámasztásaként nem fogadható el olyan árajánlat, megrendelő, szerződés, utasítás, egyéb kötelezettségvállalás [a továbbiakban összefoglalóan: szerződés], amely olyan szállítótól származik, amelyben a kedvezményezett vagy kedvezményezett tulajdonosa (felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozatra, képviseletre jogosult személy, ezen személy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:1 § (1) bekezdés 1. pontja szerinti közeli hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozatra, képviseletre jogosult személy, a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol, továbbá érvénytelen ajánlat sem felel meg alátámasztó dokumentumként. Az előírás betartása a Kedvezményezett felelőssége. Forgalmazó alatt nem kizárólagosan magyar forgalmazó értendő.
6. A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő legkedvezőbb árajánlattal rendelkező építési tételt kell feltüntetni, amelyet szakmai indokolással kell ellátni.
7. Gép, eszköz és technológiai berendezés beszerzése esetén a kedvezményezett a támogatási kérelem mellékleteként köteles benyújtani három, a KAP Vhr 3. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező, egymástól és a kedvezményezettől független forgalmazótól származó, azonos funkcióra vonatkozó, összehasonlítható műszaki paraméterekkel rendelkező gépre, eszközre, technológiai berendezésre vonatkozó magyar nyelvű árajánlatot.
8. A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot, az „értéket a pénzért” elvet és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő legkedvezőbb ajánlattal rendelkező gépet, eszközt vagy technológiai berendezést kell feltüntetni, amelyet szakmai indokolással kell ellátni.
9. A forinttól eltérő pénznemben kiállított árajánlat esetén az árajánlatban szereplő építés megvalósításának, gép-, eszköz- és technológiai berendezés beszerzésének költségét és az arra jutó támogatás összegét az árajánlat kiállításának időpontjában érvényes, a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani. Ha az árajánlat magyar forintban is tartalmazza az elszámolni kívánt tétel értékét, úgy a magyar forintban megadott érték tekinthető az árajánlat érvényes értékének.
10. Szolgáltatás vásárlása esetén (felhívás [9.2.](#) fejezetének 1. pont 1.3. és 1.4.szerinti műszaki ellenőri szolgáltatás, tájékoztatás és nyilvánosság biztosítás) az 6. pontban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni, vagyis a kedvezményezett legalább három, összehasonlítható tartalommal rendelkező részletes és tételes – egymástól és a kedvezményezett személyétől

független kibocsátótól származó – magyar nyelvű, a KAP Vhr 3. melléklete szerinti tartalmú árajánlatot köteles csatolni a támogatási kérelméhez.

11. A kifizetési kérelemmel csak annyi anyaghoz tartozó költség kerülhet elszámolásra – a hozzá kapcsolódó elszámolható munkadíjjal együtt – amennyi anyag a támogatott művelettel kapcsolatosan ténylegesen felhasználásra került. Az anyagköltség a hozzá kapcsolódó munkadíj költséggel együtt, ugyanazon számla alapján kerülhet elszámolásra.
12. A műszaki teljesítmény igazolása valamennyi beépítésre kerülő építési termék (egységköltséggel érintett tevékenységek esetében is szükséges a benyújtásuk) vonatkozásában kötelező, az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendeletben foglaltak szerint, melyet a Támogató felszólítására vagy a helyszíni vizsgálat során kell bemutatni.
13. A művelet keretében kizárólag olyan első üzembe helyezésű, a támogatási kérelem benyújtásának évétől számított legfeljebb két éve gyártott gépek, eszközök, technológiai berendezések beszerzése és beépítése támogatható, amely a támogatható tevékenység megvalósítását szolgálja.
14. A beszerezni kívánt gépeknek, eszközöknek, technológiáknak meg kell felelniük a vonatkozó európai irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat átültető magyar jogszabályoknak, szabványoknak, környezetvédelmi előírásoknak.
15. A felhívás [3.1.2.](#) Önállóan nem támogatható fejezet 2. d) (Gyümölcstermékek betakarítására alkalmas gépek, eszközök beszerzése) v. pont szerinti traktor beszerzése abban az esetben támogatott, ha a művelet keretében telepített **új telepítésű, vagy cserélt ültetvény mérete eléri a legalább 5,0 hektár területnagyságot.**⁴
16. A felhívás [3.1.1.](#) fejezet 1. célterület, II.4. (Meglévő, a telepítéstől számított 10 évnél nem öregebb gyümölcsstermő ültetvény korszerűsítése) pontok, és a [3.1.2](#) Önállóan nem támogatható fejezet 2. d) i., ii., iii. és iv. alpontok szerinti gyümölcstermékek betakarítására alkalmas gépek, eszközök beszerzése abban az esetben támogatott, ha a **meglévő vagy új telepítésű ültetvény mérete eléri a legalább 5,0 hektár területnagyságot.**⁴
17. A felhívás [3.1.1.](#) fejezet 1. célterület III. 2.2. 2. (Évelő gyógy-, aroma- és fűszernövény termesztéshez kapcsolódó, a betakarítást követő áruvá készítést szolgáló eszközök beszerzése) pontja szerinti betakarítást követő áruvá készítést szolgáló eszközök és a felhívás III 3. pontja szerinti gyógy-, aroma- és fűszernövény termékek betakarítására alkalmas gépek, eszközök beszerzése, továbbá a felhívás [3.1.2.2.](#) Választható, önállóan nem támogatható fejezet 3. b) (pont szerinti traktor beszerzése abban az esetben támogatott, ha a kedvezményezett által művelt, **meglévő vagy új telepítésű ültetvény(ek) együttes mérete eléri a legalább 2,0 ha területnagyságot.**⁴
18. A felhívás [3.1.1.](#) fejezet 1. célterület IV. 2. Borszőlő betakarítására alkalmas gépek beszerzése és a [3.1.2.2.](#) Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek 3. b) pont szerinti traktor beszerzése abban az esetben támogatott, ha a kedvezményezett által művelt, **meglévő vagy új telepítésű ültetvény(ek) együttes mérete eléri a legalább 2,0 ha területnagyságot.**⁴

IV. Ültetvény telepítéssel kapcsolatos előírások:

⁴ A III. 13., 14., 15., 16. pontok kapcsán irányadó szabályozás: Amennyiben a területellenőrzésen mért ültetvény méret 5%-ot meghaladó mértékben, olyan módon tér el a telepítési tervben rögzített ültetvény mérettől, hogy nem éri el a III. 13., 14., 15., 16. pontokban meghatározott minimális ültetvény méretet, úgy az adott gép, eszköz beszerzése **nem támogatható!**

A) A 3.1.1. I. pont vonatkozásában: Gyümölcstermő ültetvény telepítéséhez kapcsolódó előírások

1. A támogatási kérelem benyújtásakor csatolni kell legalább az ültetvénytelepítés szándékához kapcsolódó bejelentési kötelezettség teljesítését igazoló dokumentumot. Amennyiben a támogatási kérelem benyújtásakor rendelkezésre áll, a telepítésre kerülő ültetvény telepítési szándék bejelentését és hatóság általi nyilvántartásba vételét igazoló dokumentumot. Spárga és komló telepítése esetében a FruitVeB – Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet igazolását szükséges benyújtani arról, hogy a termőhely alkalmas spárga, illetve komló termesztésére.
 - a) Legkésőbb az első kifizetési kérelemhez mellékelni kell a telepítésre kerülő ültetvény telepítési szándék bejelentését és hatóság általi nyilvántartásba vételét igazoló dokumentumot - amennyiben az a támogatási kérelemmel együtt nem került benyújtásra.
2. Csak a gyümölcs termőhelyi kataszterben, a telepítendő gyümölcsfaj vonatkozásában legalább termesztésre alkalmas minősítéssel szereplő földterületre tervezett ültetvény telepítése támogatható (spárga- és komlóültetvény telepítésére nem vonatkozik ez az előírás). A támogatási kérelemhez mellékelni kell a gyümölcs termőhelyi kataszter bejegyzéséről kiadott határozat másolatát, vagy a termőhelyi katasztert vezető szerv igazolását arról, hogy a terület az adott gyümölcsfaj vonatkozásában szerepel a gyümölcs termőhelyi kataszterben.
3. Támogatás a 9. melléklet I. táblázatában szereplő fajok vonatkozásában vehető igénybe:
 - a) konvencionális művelésmódú ültetvény esetében legalább a 'C' oszlopban meghatározott tőszámú ültetvény telepítéséhez,
 - b) ökológiai művelésmódú ültetvény esetében a 'D' oszlopban meghatározott tőszámú ültetvény telepítéséhez.
4. A kedvezményezett **köteles** a telepített ültetvényt annak termőre fordulásától a 9. melléklet I. táblázat 'E' oszlopában meghatározott határidőig **termesztésben tartani**.
5. Ökológiai művelésmódú ültetvény esetében a kedvezményezett köteles a támogatással létrehozott ültetvényt annak termőre fordulásától a 9. melléklet I. táblázat 'F' oszlopában meghatározott ideig **átállt** ökológiai státuszban tartani.
 - a) ökológiai művelésmódú ültetvény esetében a záró kifizetési kérelemhez be kell nyújtani a támogatással létrehozott ültetvény **átállás alatti** státuszának igazolását.
6. Az ültetvénytelepítéshez kapcsolódóan a 11. melléklet I. pontjában rögzített minimális adattartalommal **telepítési terv benyújtása kötelező**.
7. A felhívás 3.1.1. I. Gyümölcstermő ültetvények telepítése 1. pont szerint telepített **ültetvény kizárólag víztakarékos öntözőrendszer (csepegtető vagy mikroszórófejes öntözési rendszer, kivéve a számóca és a spárga, ahol csepegtető öntözés vagy csévélődobos mobil öntözőrendszer szórófejjel) kiépítésével együtt támogatott**.
8. A telepítés során felhasználható szaporítóanyagra vonatkozó előírások:
 - a) telepítéshez, a b) pontban megnevezett fajok kivételével hatóság által certifikált kategóriában tanúsított, vagy CAC (csemegeszőlő esetében standard) kategóriájú szaporítóanyag használható fel. A telepítendő fajtnak szerepelni kell a

- hazai Nemzeti Fajtajegyzékben vagy az Európai Unió valamely tagállamának nemzeti fajtajegyzékében.
- b) szilva, kajszi őszibarack, valamint nektarin esetében certifikált kategóriájú szaporítóanyag használható fel.
 - c) spárgatelepítés akkor támogatható, ha a telepítés minősített vetőmagból előállított palántával vagy magonccal történik.
 - d) komlótelepítés akkor támogatható, ha a telepítés certifikált szaporítóanyag felhasználásával történt.
9. Az első, a szaporítóanyag elszámolását is tartalmazó kifizetési kérelemhez mellékelni kell a felhasznált szaporítóanyagra vonatkozó, a kérelmező nevére kiállított származási igazolás másolatát, nem Magyarországról származó szaporítóanyag esetén a kérelmező nevére kiállított, a felhasznált szaporítóanyag származását igazoló dokumentumot (adás-vételét igazoló számla, szállítólevél, származási igazolás).
10. A kedvezményezettnek az ültetvény nem termő időszakában ápolási kötelezettségének eleget kell tennie. Az ápolási kötelezettség teljesítéséről **köteles gazdálkodási naplót vezetni**.
11. A kedvezményezettnek az ültetvénytelepítést a telepítési terv szerint kell megvalósítania, amelyről legalább a 4. melléklet I. pontja szerinti tartalmi elemekkel rendelkező **telepítési naplót köteles vezetni**.

B) A felhívás 3.1.1. III. pont: Új évelő gyógy-, aroma és fűszernövény ültetvény telepítéséhez kapcsolódó előírások

- 1. Támogatás a 9. melléklet III. táblázatában meghatározott fajok vonatkozásában, legalább a 'C' vagy a 'G' oszlopban meghatározott tőszámú/sortávolságú ültetvény telepítéséhez adható.
- 2. A kedvezményezett köteles az ültetvényt annak termőre fordulásától a 9. melléklet III. táblázat 'D' vagy 'F' oszlopában meghatározott ideig művelésben tartani.
- 3. A félcserje és lágyszárú típusú fajok (9. melléklet III. táblázat 2-5. fajcsoport) esetén a felhasznált szaporítóanyag megfelelőségét a következő okiratok egyikével szükséges igazolni:
 - a) a vetőmag minősítését a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 50/2004 FVM rendelet szerint igazoló okirat,
 - b) a legalább a vetőmag fajazonosságát, tisztaságát és csíráképességét tartalmazó szállítói igazolás,
 - c) a növénytermesztési hatóság által kiállított, a vetőmag fajazonosságára, tisztaságára és csíráképességére vonatkozó vizsgálati jegyzőkönyv,
 - d) vásárolt lágyszárú, illetve félcserje palánták esetén zöldségpalánta vagy dísznövény szaporítóanyag-kísérő okmány,
 - e) saját nevelésű, magról vetett palánta esetén a kiindulási vetőmagra vonatkozóan az a)-c) pontokban leírtak egyike,
 - f) vegetatív úton előállított szaporítóanyag esetén a területileg illetékes növényegészségügyi hatóság „mentes” minősítésű szemlejegyzőkönyve.

A felsorolt okiratok egyikét az első kifizetési kérelemhez kell mellékelni.

4. Fás szárú, cserje típusú fajok (9. melléklet III. táblázat 1. fajcsoport) esetén, a felhasznált szaporítóanyag megfelelőségét a következő okiratok egyikével szükséges igazolni:
- a) gyümölcs vagy erdészeti szaporítóanyag származási igazolvány,
 - b) dísnövény szaporítóanyag kísérő okmány,
 - c) saját előállítású szaporítóanyag esetén a területileg illetékes növényegészségügyi hatóság „mentes” minősítésű szemlejegyzőkönyve.

A felsorolt okiratok egyikét az első kifizetési kérelemhez kell mellékelni.

5. Az ültetvénytelepítéshez kapcsolódóan a 11. melléklet II. pontjában rögzített minimális adattartalommal **telepítési terv benyújtása kötelező**.

6. A kedvezményezettnek az ültetvény nem termő időszakában ápolási kötelezettségének eleget kell tennie. Az ápolási kötelezettség teljesítéséről **köteles gazdálkodási naplót vezetni**.

7. A kedvezményezettnek az ültetvénytelepítést a telepítési terv szerint kell megvalósítania, amelyről a 4. melléklet I. pontja szerinti, minimális tartalmi elemekkel rendelkező **telepítési naplót köteles vezetni**.

C) A 3.1.1. IV. pont: Új Borszőlőültetvény telepítéséhez kapcsolódó előírások

1. A támogatási kérelem benyújtásakor mellékelni kell a terület fekvése szerint illetékes hegybíró által kiadott **új telepítési engedélyt**.

2. A kedvezményezett köteles a borszőlőültetvény telepítését a jóváhagyott talajvédelmi terv és a hegybíró által kiadott telepítési engedély szerint végrehajtani, amelyről 4. melléklet II. pontja szerinti, minimális tartalmi elemekkel rendelkező telepítési naplót köteles vezetni.

3. A telepítéshez felhasznált szaporítóanyag származását az első kifizetési kérelem benyújtásakor kell igazolni. A kifizetési kérelemhez mellékelni kell a felhasznált szaporítóanyagra vonatkozó, a kérelmező nevére kiállított származási igazolás másolatát, nem Magyarországról származó szaporítóanyag esetén a kérelmező nevére kiállított, a felhasznált szaporítóanyag származását igazoló dokumentumot (adás-vételét igazoló számla, szállítólevél, származási igazolás). A felhasznált szaporítóanyag lehet:

- a) engedélyes árutermelő szőlő iskolában előállított, hatóság által ellenőrzött, a szőlő szaporítóanyagok előállításáról, minősítéséről és forgalomba hozataláról szóló 87/2006. (XII. 28.) FVM rendelet 8. melléklete szerint minősített ültetési anyag,
- b) nem Magyarországról származó szaporítóanyag esetén a hazai minőségi előírásoknak minden tekintetben megfelelő ültetési anyag.

4. **A támogatással érintett ültetvényt a műveletmegvalósítás befejezésétől számított 13. borpiaci év végéig művelési kötelezettség terheli.**

5. A kedvezményezettnek az ültetvény nem termő időszakában ápolási kötelezettségének eleget kell tennie. Az ápolási kötelezettség teljesítéséről köteles gazdálkodási naplót vezetni.

6. Az ültetvénytelepítéshez kapcsolódóan a 11. melléklet III. pontjában rögzített minimális adattartalommal **telepítési terv benyújtása kötelező**.

7. A telepített ültetvénynek el kell érnie a **legalább 4000 db** oltvány/dugvány/ha tőszámot.

8. A borszőlőültetvény telepítés kizárólag új, korábban nem használt alapanyagok beszerzésével, valamint felhasználásával hajtható végre.

9. A kedvezményezettnek az ültetvénytelepítést a telepítési terv szerint kell megvalósítania, amelyről a 4. melléklet II. pontja szerinti, minimális tartalmi elemekkel rendelkező **telepítési naplót köteles vezetni.**

10. A támogatási kérelemhez csatolni kell az ültetvény művelési módja szerinti támrendszeréről készített vázrajzot, amelyben fel kell tüntetni a művelési módot, az oszlopok és karók méretét, távolságát, a huzalok átmérőjét és talajtól mért távolságukat, a vég- és soroszlop anyagát, valamint a végoszlop rögzítés módját. **Jelen felhívás szerint telepítési támogatás kizárólag borvidékbe sorolt településen megvalósuló, új telepítési engedély alapján telepített ültetvényekre vehető igénybe.**

A borvidékek felsorolását a szőlő- és bortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet 1. melléklete tartalmazza. Adott borvidék vonatkozásában figyelembe vehető települések megtalálhatók az adott borvidék oltalom alatt álló eredetmegjelölés termékleírásának IV. „Körülhatárolt terület” fejezetében (a termékleírások a következő linken érhetők el: <https://gi.kormany.hu/foldrajzi-arujelzok>).

V. Öntözésfejlesztéssel kapcsolatos elvárások:

Az öntözésfejlesztési beruházások csak abban az esetben támogathatók, amennyiben megfelelnek a 2021/2115 EU rendelet (Stratégiai Terv rendelet) 74. cikkének követelményeinek.

1. Amennyiben még nem áll rendelkezésre, a művelet részeként ki kell építeni egy olyan vízfogyasztás-mérő rendszert, amely a támogatott művelet szintjén lehetővé teszi a vízfogyasztás mérését.
2. Amennyiben a beruházás **meglévő öntözőberendezések** hatékonyságának javítását szolgálja:
 - a) Meglévő öntözőberendezések vagy a meglévő öntözőrendszerek részeinek fejlesztésére irányuló beruházások kizárólag akkor támogathatók, ha az előzetes értékelés azt állapítja meg, hogy azok a meglévő berendezés vagy rendszer műszaki paramétereiből kiindulva mikroöntözés tekintetében legkevesebb **10%-os potenciális vízmegtakarítást** eredményeznek majd.
 - b) Amennyiben a művelet olyan felszín alatti vagy felszíni vizekből álló víztesteket érint, amelyek a vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási tervben vízmennyiséggel kapcsolatos okok miatt jónál rosszabb minősítést kaptak, akkor a beruházásnak az alábbi együttes feltételeknek is meg kell felelnie:
 - I. a műveletnek biztosítania kell, hogy a művelet által érintett öntözőberendezések, vagy öntözőrendszerek vonatkozásában legalább a művelet előzetes értékelése által megállapított potenciális vízmegtakarítás **50 %-ának** megfelelő mértékű tényleges vízfogyasztás csökkenés történjen; **és**
 - II. amennyiben a művelet az adott mezőgazdasági üzem öntözött területeinek csak egy részét érinti, a mezőgazdasági üzem teljes – üzemszintű – vízfogyasztása legalább **50%-nak** megfelelő mértékben kell, hogy csökkenjen. A mezőgazdasági üzem teljes vízfogyasztásához az üzem által

értékesített, vagy bármilyen más módon öntözési célból átadott vízmennyiséget is hozzá kell számítani.

A tényleges vízfogyasztás csökkenést legkésőbb - a kedvezményezett döntése alapján - a fenntartási időszak utolsó évében vagy az utolsó három év átlagában kell elérni.

A támogatási kérelemhez csatolni kell az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet által előírt VZ-TER, VZ-VG, továbbá VZ tervezői jogosultsággal rendelkező tervező által elkészített vízhatékonysági számítást.

3. Amennyiben a művelet **új öntözőberendezések** beszerzése, illetve **új öntözővíz-szolgáltató művek** létrehozása valósul meg:

- a) az érintett víztest vonatkozásában **az öntözött területek nettó növekedését eredményező tevékenységek** kizárólag abban az esetben támogathatók, ha az érintett víztest a támogatási kérelem elbírálásakor **hatályos vízgyűjtő-gazdálkodási tervben nem kapott jónál rosszabb minősítést vízmennyiséggel kapcsolatos okok miatt**. Amennyiben a vízjogi engedély nem tér ki a víztest mennyiségével kapcsolatos minősítésére, úgy egyéb igazoló dokumentum (pl.: a vízügyi igazgatóság által kiadott vagyonkezelői hozzájárulás) benyújtása szükséges a támogatási kérelemhez, továbbá
- b) a jogerős/végleges vízjogi engedély tartalmazza a következőket:
 - I. Amennyiben a művelet Khv.hatálya alá tartozik, úgy a Khv.-ben szabályozott, a környezeti hatások vizsgálatára irányuló eljárások közül legalább egy lefolytatásának az igazolását,
 - II. ,Egyéb esetekben a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 5/A.§ (1) bek. szerinti adatlapot.

Amennyiben a vízjogi engedély, vagy a **vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentum nem a támogatást igénylő, hanem öntözési szolgáltató nevére szól**, úgy a támogatási kérelemhez szükséges az öntözési szolgáltatóval kötött - legalább a fenntartási időszak végéig szóló - szerződést is csatolni, amelynek tartalmaznia kell az öntözési szolgáltató hozzájárulását a támogatást igénylő támogatási kérelmének benyújtásához.

Felhívjuk a figyelmet, hogy jelen felhívás vonatkozásában a fentiek szerinti öntözési szolgáltató alatt a művelet megvalósításához szükséges öntözővizet biztosító szolgáltatót (pl. vízügyi igazgatóság, öntözőfürtöt üzemeltető gazdasági társaság) kell érteni.

4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. A művelet megkezdése

4.1.1. Kizárólag eszközbeszerzést tartalmazó művelet megkezdése

Kizárólag eszközbeszerzést tartalmazó művelet abban az esetben részesülhet támogatásban, ha a művelet keretében megvalósítani kívánt eszközbeszerzés a támogatási kérelem benyújtásakor nem minősül fizikailag befejezettnek (vagyis az üzembe helyezés nem történhet meg).

Fentiek alapján a kizárólag eszközbeszerzést tartalmazó művelet megvalósítását a kedvezményezett saját felelősségére megkezdheti a pályázati felhívás megjelenését követő napon, de a művelet keretében megvalósítani kívánt eszközbeszerzés nem minősülhet fizikailag befejezettnek a támogatási kérelem benyújtása napján.

A fizikai befejezésre vonatkozó szabályozást a KAP ÁÚF 6.2.2. pontja ismerteti.

A művelet részét képező gép/eszköz/technológia/berendezés/ beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlepszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a pályázati felhívás megjelenését követő napnál.

Kérjük, hogy a megkezdett műveletre benyújtott támogatási kérelem esetén fordítsanak kiemelt figyelmet a felhívás [3.3.](#) III. pontjában rögzített, a művelet tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárásokra, valamint a felhívás [9.](#) pontjában rögzített elszámolásra vonatkozó szabályokra!

A támogatott művelet megkezdettségére és fizikai teljesítettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF tartalmazza.

4.1.2. Építési tevékenységet tartalmazó művelet megkezdése

Építési engedélyköteles, vagy építési engedély nélkül végezhető építési tevékenységhez kapcsolódó támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelethez nem igényelhető.

Ebben az esetben **a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelet a támogatási kérelem teljes elutasítását vonja maga után.** A művelet megvalósítását a **támogatási kérelem benyújtását követő napon** a kedvezményezett **saját felelősségére megkezdheti**, de a művelet megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére, és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

Öntözőrendszer, támrendszer vagy jégháló felújítása, továbbá az ültetvénycsere a Kincstár által lefolytatott, előzetes helyszíni szemlét követően kezdhető meg. Az előzetes helyszíni szemlét megelőzően megkezdett felújítás, ültetvénycsere az érintett – előzetes helyszíni szemle nélkül megkezdett - műveletelem elutasítását vonja maga után.

A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket a művelet részeként nem lehet elszámolni – kivéve a projekt-előkészítési tevékenységhez kapcsolódó tevékenységeket. 2023. január 1-jénél nem régebben kiállított tervezési dokumentáció költsége, illetve az [9.2.](#) pont 1. alpontjának 1.1. pontjában felsorolt projekt-előkészítés költségei elszámolhatók. Építési tevékenységet is tartalmazó művelet esetén a művelet részét képező gép/berendezés/anyag/szolgáltatás beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlepszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma **sem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál.**

A támogatott művelet megkezdettségére és fizikai befejezésére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF tartalmazza.

4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások

A művelet fizikai befejezésére a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított legfeljebb **24 hónap** áll rendelkezésre.

A kedvezményezett művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válásától számított 24. hónap utolsó napja.

5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

5.1. Közbeszerzési kötelezettség

Közbeszerzési kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet a művelet keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. A közbeszerzésekről szóló [2015. évi CXIII. törvény](#), valamint az irányadó egyéb jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatást az ÁÚF tartalmazza.

5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az ÁÚF-ben foglaltaknak megfelelnek, és a művelet szempontjából ennek megfelelően **rendezett tulajdoni és/vagy használati viszonyokat a kedvezményezett biztosítja és igazolja a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg.**

5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)

A kedvezményezettet a művelet fizikai befejezését követően fenntartási kötelezettség terheli

1. Gyümölcs-, gyógy-, aroma és fűszernövény ültetvénytelepítés esetén:
 - a) A támogatásban részesült ültetvényt a 9. melléklet I. és II. táblázat „Kötelező termesztésben tartás termőre fordulástól (év)” és „Termőévek száma” oszlopaiban meghatározott ideig művelésben tartja, és a művelet megfelel, a KAP Vhr. 91. §-ban foglaltaknak.
 - b) Amennyiben a támogatásban részesült fajokból létrehozott ültetvény telepítése esetében a kötelező termesztésben tartás ideje, illetve a termőévek száma nem éri el a 3 évet, úgy a kedvezményezett a művelet pénzügyi befejezésétől számított 3 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett köteles vállalni, hogy a művelet megfelel, a KAP Vhr. 91. §-ban foglaltaknak.
 - c) Ökológiai művelésű ültetvény létrehozása esetén a kedvezményezett köteles a támogatásban részesült ültetvényt annak termőre fordulásától számítottan 5 évig átállt ökológiai státuszban tartani és annak megfelelően művelni.
 - d) A kötelező termesztésben tartási idő alatt az 1. célterület 1. pont szerint telepített új gyümölcstermő ültetvények esetében és a 1. célterület III. 1. pont szerint telepített fás szárú, cserje és félcserje típusú növények vonatkozásában a támogatással létrehozott ültetvény beállottságának (lásd: Fogalomtár) el kell érni a 90%-os mértéket.
2. Borszőlőültetvény telepítése esetén:
 - a) A kedvezményezett a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a támogatásban részesült borszőlőültetvényt a műveletmegvalósítás befejezésétől

számított 13. borpiaci év végéig művelésben tartja, és a művelet megfelel a KAP Vhr. 91. §-ban foglaltaknak.

- b) A művelési kötelezettség ideje alatt az ültetvény beállottságának az első öt borpiaci évben el kell érnie a 90%-os szintet, az ezt követő nyolc borpiaci évben a 85%-os szintet.

3. Gép, eszköz beszerzése esetén, továbbá építéssel járó tevékenységre vonatkozóan a kedvezményezett a záró kifizetési kérelem elfogadásáról szóló döntés meghozatalától számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a művelet megfelel a KAP Vhr. 91. §-ban foglaltaknak.

6. INDIKÁTOROK

6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás

A kedvezményezettek műveleteik megvalósításával hozzájárulnak a KAP ST-ben foglalt alábbi indikátor célértékek teljesítéséhez. Ezen indikátorokra vonatkozóan a kedvezményezettnek műveletszinten nem szükséges elrendő célértéket meghatározni. Az indikátor célértékek teljesítéséhez jelen felhíváson kívül más, a KAP ST keretében meghirdetésre kerülő felhívás(ok) is hozzájárul(hat)(nak).

Kapcsolódó beavatkozás megnevezése	Eredménymutató	Eredmény mutató átfogó célértéke	Kimeneti mutató	Kimeneti mutató értéke
RD01a_E01_FRM_73 - Mezőgazdasági üzemek fejlesztése	R.9.PR Gazdaságok korszerűsítése: A szerkezetátalakítás a és korszerűsítésre – többek között az erőforrás-hatékonyság javítás a érdekében – nyújtott beruházástámogatás ban részesülő gazdaságok aránya	3,2%	O.20. A támogatásban részesülő, a gazdaságon belüli termelő beruházásokra irányuló műveletek vagy egységek száma	2.272
RD12_W01_WTO_73 - Vízfelhasználás hatékonyságát javító mezőgazdasági üzem belüli beruházás	R.9.PR Gazdaságok korszerűsítése: A szerkezetátalakítás a és korszerűsítésre – többek között az erőforrás-hatékonyság javítás a érdekében – nyújtott beruházástámogatás ban részesülő gazdaságok aránya	3,2%	O.20 - A támogatásban részesülő, a gazdaságon belüli termelőberuházásokra irányuló műveletek vagy egységek száma	1.070
	R.26. Természeti erőforrásokhoz kapcsolódó beruházások: A KAP keretében a természeti erőforrások védelméhez	1,2 %		

	kapcsolódó, termelés nem termelőberuházásokra vonatkozó támogatásban részesülő gazdaságok aránya			
--	--	--	--	--

Az indikátorok aktuális célértékeit a hatályos KAP ST tartalmazza.

6.2. Monitoring adatszolgáltatás

A kedvezményezett köteles a felhívás 4. mellékletében foglaltak szerint a monitoring rendszer működtetéséhez szükséges adatokat megadni.

7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND

7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a KAP Vhr. alapján standard kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

Az IH a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről az IH vezetője szakaszos elbírálással dönt.

A támogató a kérelem tárgyában történő döntéshozatalt megelőzően egymásnak ellentmondó adatok, tények, körülmények, valamint a benyújtott iratok tartalmának tisztázása érdekében a kedvezményezettet írásban hiánypótlásnak nem minősülő adategyeztetésre vagy egyeztetésre szólíthatja fel.

Ugyanazon tárgyban hiánypótlásra nincs lehetőség.

A nem hiánypótlható jogosultsági kritériumoknak való megfelelés hiánya a támogatási kérelem visszautasítását vonja maga után.

7.2. Kiválasztási kritériumok

Jelen felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon műveletek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, továbbá a felhívásban és annak mellékleteiben foglalt kritériumoknak.

1. Nem hiánypótlható jogosultsági kritériumok:

- a kedvezményezett átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint,
- a felhívás [13.1.1.](#) pontja alapján az engedély,- vagy bejelentés köteles tevékenység esetén az engedélyezési eljárás megindítását igazoló dokumentum, - a hatósághoz benyújtott - a támogatást igénylő nevére szóló és a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott – építészeti-műszaki tervdokumentáció,

- c) ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre, gépekre, berendezésekre és szolgáltatás vásárlásra vonatkozólag a felhívás [13.1.2.](#) 17. pontjában felsorolt dokumentumok egyike sem (vagyis egyetlen árajánlat sem) került benyújtásra a támogatási kérelem mellékleteként.

Amennyiben a nem hiánypótoltható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül visszautasításra kerül!

2. Hiánypótoltható jogosultsági szempontok

- a) a felhívás [13.1.2.](#) pontja szerint a támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok.

Amennyiben a hiánypótoltható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor hiánypótlási felhívásra kerül sor.

3. Tartalmi értékelési szempontok

A jogosultsági kritériumoknak megfelelő támogatási kérelmek a felhívás 3. mellékletében meghatározott tartalmi értékelési szempontok szerint elvégzett pontozással kerülnek értékelésre. Az így kialakult pontozási sorrend képezi a támogatási kérelmek támogathatóságára vonatkozó döntés alapját.

A tartalmi értékelési szempontok alapján **maximálisan 100 pont adható.** Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében a fenti szempontrendszer alapján a kérelemre adott összpontszám nem éri el a **minimális 40 pontot**, továbbá az üzleti terv minőségére adható **maximum 65 ponton belül a 25 pontot, valamint az IH által meghatározott támogathatósági minimumpontszámot.**

8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

8.1. Támogatás formája

A támogatás **vissza nem térítendő támogatásnak** minősül, ezért a támogatást – a támogatási okiratnak megfelelő műveletmegvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

8.2. Igényelhető támogatás

- a) Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege:

- **maximum 500 millió forint.**

- b) A támogatás maximális mértéke:

- **mindkét célterület esetében az alaptámogatás az összes elszámolható költség 50%-a, az alábbi kivétellel:**

- **az időjárási kockázatok mérséklését szolgáló beruházások vonatkozásában:**

- a felhívás [3.1.1.](#) fejezet 1. célterület II. 1., 2. és 3. pontok szerint,
- a felhívás [3.1.2.](#) fejezet 2. a), b) és c) pontok szerint,
- a felhívás [3.1.2.1.](#) 2. pont 1. a), b) és c) pontok szerint megvalósuló fejlesztések esetében

az összes elszámolható költség 65%-a.

- a 2. célterület vonatkozásában, meglévő öntözőrendszerek felújítása tevékenység (a felhívás 3.1.2. fejezet 3. pontja szerint) esetében a támogatás az összes elszámolható költség 70%-a.

Az általános költségek (a felhívás 9.2. 1. pontja szerint) vonatkozásában a támogatás mértéke a legalacsonyabb támogatási mértékű tevékenység alapján kerül megállapításra. (Tehát e típusú tevékenységek esetében a támogatás mértéke megegyezik a támogatási kérelemben szereplő legalacsonyabb támogatási mértékű tevékenység támogatási mértékével.)

- c) **Az alábbi esetekben mindkét célterület vonatkozásában** (kivéve a fenti b) pontban kivételként megjelölt tevékenységeket) – akár több szempont egyidejű teljesítésével – az alaptámogatáshoz képest emelt támogatási intenzitás érvényesíthető **azzal, hogy a támogatás maximális mértéke nem haladhatja meg a 65%-ot:**

- Fiatalközgazdasági termelők 15%-kal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak. A fiatal mezőgazdasági termelő fogalomnak való megfelelést (lásd: Fogalomtár) a Kincstár állapítja meg (igazololó dokumentumok benyújtása nem szükséges).
- Gazdaságátadás esetén 15%-kal megemelt támogatási intenzitás adható az alaptámogatáshoz képest. A 15%-kal megemelt támogatási intenzitásra a gazdaság átadója és a gazdaság átvéője is jogosult lehet:
 - Amennyiben a kedvezményezett a gazdaság átadója, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor igazolást szükséges csatolnia arról, hogy a mezőgazdasági igazgatási szervhez a gazdaságátadási szerződés benyújtásra került. Az első kifizetési kérelemhez csatolni kell a mezőgazdasági igazgatási szerv határozatát a szerződés jóváhagyásáról.
 - Amennyiben a kedvezményezett a gazdaság átvéője, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor igazolnia szükséges, hogy a gazdaságátadási szerződésnek megfelelően a gazdaságátadó a gazdaság minden elemének tulajdonjogát átadta számára.
- Az ökológiai gazdálkodást folytató kedvezményezett esetén 10%-kal megemelt támogatási intenzitás adható az alaptámogatáshoz képest, amennyiben:
 - a támogatási kérelem benyújtását megelőző - vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkeznek adatokkal az azt megelőző - teljes lezárt üzleti évben legalább 10.000 euró STÉ értékű ökológiai üzemmérettel rendelkezik, és
 - a kertészeti ágazathoz kapcsolódó üzemmérete min. 30%-os arányban ökológiai vagy ökológiai átállási státuszú.
- Kollektív beruházás esetén az 1. célterülethez kapcsolódóan 10%-kal, a 2. célterülethez kapcsolódóan (kivéve a fenti b) pontban kivételként megjelölt tevékenységeket) 15%-kal megemelt támogatási intenzitás adható az alaptámogatáshoz képest.

A kedvezményezettek jelen felhívásban tervezett műveletük tekintetében további többlettámogatásra lehetnek jogosultak, amennyiben a beruházás megvalósításához igénybe vett beruházási hitelhez kamattámogatást, illetve a beruházási hitelhez kapcsolódó intézményi kezességvállalás díjához díjtámogatást igényelnek. A támogatás intenzitás maximális mértéke nem haladhatja meg a 65%-ot azzal, hogy az intézményi kezességvállalás díjához kapcsolódóan legfeljebb 5%, a beruházási hitel kamatához kapcsolódóan legfeljebb 10% mértékű többlettámogatás igényelhető, a jelen felhívás alapján megtervezett művelet kamat és kezességi díj nélkül számított elszámolható költségének arányában.

E támogatások külön felhívás keretében, a jelen felhívás alapján elnyert támogatási okirat birtokában igényelhetők.

8.3. Igényelhető előleg

A támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg legfeljebb 25 százalékáig, és legfeljebb 100 millió forint összegig a kedvezményezett kérelemmel előleget igényelhet.

Az előleget kizárólag a művelet megvalósítására lehet felhasználni, és az igénylését követően benyújtott első kifizetési kérelemben annak teljes összegével el kell számolni.

A kedvezményezettnek legalább az igényelt előleg mértékével megegyező összegű önerővel kell rendelkeznie, melyet az előlegigénylési dokumentációval egyidejűleg igazolni köteles.

Az önerő igazolásának elfogadható módjait az ÁÚF 6.1 pontja tartalmazza.

Nem kaphat előleget az a kedvezményezett, akinek vagy amelynek

- a) a KAP Vhr. szerinti agrártámogatási jogviszonyból vagy
- b) a 2014–2020 programozási időszakban keletkezett támogatási jogviszonyból eredő tartozása áll fenn a Kincstárral szemben.

Egyszeri elszámolás esetén előleg nem igényelhető.

Központi, helyi önkormányzati vagy köztisztviselői költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, köztisztviselő, közalapítvány, az állam által alapított vagyongazdálkodó alapítvány vagy az ilyen alapítvány által fenntartott jogi személy kedvezményezett esetén előleg abban az esetben nyújtható, ha a kedvezményezett a Vhr. 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti forrásból nyújtott támogatások kezelésére a Magyar Államkincstárnál (továbbiakban: Kincstár) külön fizetési számlával rendelkezik.

A Kincstárnál fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezettnek az előleg fogadására projektszámlát kell nyitnia.

Az előlegre vonatkozó további szabályokat a KAP Vhr. 80. § - 83. § -a tartalmazza.

9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Kifizetési kérelmek tervezése

Egyszeri elszámolás esetén:

Jelen felhívás keretében lehetőség van egyszeri elszámolás választására, mely esetben kizárólag a záró kifizetési kérelmet köteles a Kedvezményezett benyújtani a művelet fizikai befejezését követően.

Ha a kedvezményezett a támogatási döntést követően az egyszeri elszámolást választja, haladéktalanul köteles azt bejelenteni a támogatónak.

Egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra történő áttérés a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapon belül a kedvezményezett által benyújtott változás-bejelentéssel kezdeményezhető azzal, hogy a kedvezményezettnek többszöri elszámolóként legkésőbb a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapos határidő lejáratának napján be kell nyújtania a Vhr. 84. §-ában foglalt feltételeknek megfelelő kifizetési kérelmet. A jóváhagyott támogatás folyósításának feltétele a változás-bejelentés támogató általi jóváhagyása.

Többszöri elszámolásról egyszeri elszámolásra történő áttérés ugyancsak a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapon belül benyújtott változás-bejelentéssel lehetséges.

Az egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra, vagy fordítva, egy alkalommal lehet áttérni. Egyszeri elszámolás esetén előleg nem igényelhető.

Többszöri elszámoló esetén:

A kedvezményezett legalább egy, legfeljebb négy kifizetési kérelmet és egy záró kifizetési kérelmet nyújthat be.

A kedvezményezett a támogatási döntés véglegessé válásától számított

- 12 hónapon belül köteles a megítélt támogatás 10 %-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani. Előleg igénybevétele esetén az előleg teljes összegével el kell számolni.

Minden kifizetési kérelemben köteles a kedvezményezett a műszaki-szakmai előrehaladás bemutatásáról, a támogatási kérelemben vállaltak időarányos teljesítéséről beszámolni.

A kifizetési kérelem benyújtásának elmulasztása jogosulatlan részvételnek minősül.

9.2. Elszámolható költségek

Jelen felhívás keretében a támogatás:

- költség alapú elszámolás és
- egyszerűsített (egységköltség alapú) elszámolás formájában nyújtható.

A **művelet elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a művelet támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **művelet nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, azonban a felhívás 9.5 pontjában nem elszámolhatóként meghatározott költségek, és a felhívás keretében nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a művelet összes költségének, azonban nem részei a művelet elszámolható költségének.

Amennyiben a művelet tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a kedvezményezett meg kíván valósítani a művelet részeként, azonban a felhívás keretében biztosítotton kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költség típusokra vonatkozó részletes szabályozást a KAP Vhr. 5. melléklete, az „ÜTMŰTATÓ az elszámolható költségekhez” tartalmazza, amelyeket a jelen felhívásban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Jelen felhívás keretében – figyelemmel az 9.4 pontban foglaltakra – az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

A művelet keretében az alábbi költségek számolhatók el:

1. Általános költségek

- 1.1 **Projekt-előkészítés költségei** (KAP VHR 5. számú mellékletének [a továbbiakban: Útmutató] 3.2.1. pontja alapján)
 - 1.1.1. Jogsabály, hatóság, felhívás által előírt kötelező előzetes tanulmányok, műszaki dokumentáció (ideértve a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó szakmai háttérdokumentációt is) elkészítése,
 - 1.1.2. Megvalósíthatósági tanulmány,
 - 1.1.3. Környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat, egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat,
 - 1.1.4. Egyéb szükséges háttér tanulmányok, szakvélemények, beleértve a beruházással érintett terület ökológiai állapotának felmérését és egyéb, horizontális követelményhez kapcsolódó adatszolgáltatás biztosítása érdekében felmerülő költséget,
 - 1.1.5. Szükséges engedélyezési dokumentumok, műszaki tervek, kiviteli és tendertervek és ezek hatósági díjának (illeték, igazgatási szolgáltatási díj, egyéb eljárási költség) költségei, ideértve a művelési ág váltását, művelési ágból való kivétel adminisztratív költségét is, figyelembe véve a felhívás 4.1.2. fejezetében meghatározottakat.
 - 1.1.6. Tervellenőr költsége, ha alkalmazása jogszabály alapján kötelező,
 - 1.1.7. Közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos költségek (ideértve a közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos szakértő díját is),
 - 1.1.8. Előkészítéshez kapcsolódó egyéb szakértői tanácsadás.
- 1.2. **A közbeszerzési eljárások lefolytatásának költségei**
- 1.3. **Műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit** (az Útmutató 3.4.3.2. pontja alapján)
- 1.4. **Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása** (az Útmutató 3.4.4.1. pontja alapján)
- 1.5. **Könyvvizsgálat** (az Útmutató 3.4.4.2. pontja alapján)
- 1.6. **Projektmenedzsment költségek**
 - 1.6.1. A projekt-előkészítési és - megvalósítási időszakában végzett projektmenedzsment tevékenységhez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja (az Útmutató 3.8.1.5. pontja alapján).

2. Beruházások költségei

- 2.1. Terület-előkészítés (az Útmutató 3.3.8. pontja alapján).
- 2.2. Építés (átalakítás, bővítés, felújítás), épület-kivitelezés költsége akkor számolható el, ha az a projekt végrehajtásához szükséges, vagyis olyan épületek, építmények építési és értéknövelő felújítási, bővítési költségei számolhatók el, amelyekhez támogatott

tevékenységek köthetők (az Útmutató 3.3.9.1. pontja alapján).

- 2.3. Az építési költségek alatt kell érteni az új építésen túl minden, az építmény rendeltetésszerű hasznosítását lehetővé tevő felújítást, bővítést is (az Útmutató 3.3.9.2. pontja alapján).
- 2.4. A projekt céljához kapcsolódó, a piacon elérhető, a projektcélok megvalósításához szükséges technológiát használó eszközök Sztv. 47–51. §-a szerinti bekerülési értéke elszámolható (az Útmutató 3.3.10.1.1. pontja alapján).
- 2.5. Az eszköznek meg kell felelnie a hatályos szabványoknak és normáknak (az Útmutató 3.3.10.1.2. pontja alapján).
- 2.6. Támogatásból beszerzett tárgyi eszközök után értékcsökkenés nem számolható el a projekt keretében (az Útmutató 3.3.10.1.3. pontja alapján).
- 2.7. Főszabály szerint új, kereskedelmi forgalomban, vagy gyártótól beszerezhető, első üzembehelyezésű gépek, technológiai berendezések, eszközök, anyagok beszerzése és beépítése támogatható. Az „új” jelző csak olyan beruházási jellegű termékeket illet meg, amelyeknél a kedvezményezett rendelkezik a vétel időpontjában (a számlakiállítás dátuma) kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesíthetőségéhez szükséges, a gyártó és a forgalmazó által kibocsátott, hiteles dokumentumokkal (az Útmutató 3.3.10.1.5. pontja alapján).
- 2.8. Immateriális javak beszerzése (az Útmutató 3.3.10.2. pontja alapján).
- 2.9. Lízing (az Útmutató 3.3.11. pontja alapján).

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a művelet összes – elszámolható és nem elszámolható – költségét!

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztására, a piaci ár igazolása szükséges. Ennek részletes szabályozását a KAP Vhr. 5. mellékletének 2.3.2.4. pontja tartalmazza.

Tájékoztatjuk a kedvezményezetteket, hogy a támogató jogosult a piaci árak való megfelelést az alátámasztó dokumentumoktól függetlenül, legalább három árajánlattal történő alátámasztás esetén is ellenőrizni, módszertan alapján referencia árakkal összevetni. Amennyiben a támogató az elfogadhatónál nagyobb eltérést észlel a piaci árhoz képest, egyeztetésre szólítja fel a kedvezményezettet, indokolt esetben pedig csökkenti az elszámolható költséget.

Amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a kedvezményezettől független piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják), a felmerült költségek a művelet terhére nem elszámolhatóak.

A piaci ár bizonyítása a kedvezményezett kötelezettsége és felelőssége. A költségtételeknek a művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy meghatározható legyen a besorolásuk.

9.2.1. Egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása

A KAP Vhr. 2.3.2.1. pontja alapján jelen felhívás keretében, a projekt elszámolás során kötelező az 9. melléklet II/a, II/b, II/c, IV. és V. táblázatok szerint az általán alapú egységköltség elszámolási módot alkalmazni.

Az egyszerűsített elszámolási módok esetében, a költségek felmerülését a kedvezményezettnek nem kell alátámasztania háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem kell vizsgálni. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kedvezményezettnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a művelet helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie a kedvezményezettnek, viszont a támogató és ellenőrző szervezetek helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket- kivételt képeznek azok az esetek, amikor a kedvezményezett vállalja, hogy a támogatás egy meghatározott %-át egy adott tevékenységre, eszközre költi, ekkor ellenőrzi a támogató, valamint az ellenőrző szervezet.

Az egyszerűsített elszámolási mód alá eső költségek vonatkozásában a Kincstár a záró kifizetési kérelemhez kapcsolódó helyszíni vizsgálat során vizsgálja a projekt leírásban, telepítési tervben rögzített tevékenységek – telepítési napló szerint rögzített - megvalósulását.

9.3. Elszámolhatóság feltételei

- a) A felhívás keretében támogatott művelet költségei elszámolhatóságának kezdete:
 - aa) A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket - a tervezési dokumentációk költségétől és a [9.2.](#) fejezet 1. alpont 1.1. pontban felsorolt projekt-előkészítési költségektől eltekintve - a művelet részeként nem lehet elszámolni.
 - ab) Kizárólag eszközbeszerzést és/vagy szolgáltatás megrendelést tartalmazó művelet esetén a művelet részét képező gép/berendezés/technológia beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előleghatározott számla vagy előleghatározott kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a pályázati felhívás megjelenését követő napnál.
- b) A felhívás keretében támogatott művelet költségei elszámolhatóságának vége:
 - ba) A kedvezményezett művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a Támogatási Okirat véglegessé válásától számított 24. hónap utolsó napja.
- c) A támogatás folyósítása a kedvezményezett KNYR-ben rögzített fizetési számlájára történik.
- d) Jelen felhívás keretében szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.
- e) A kifizetési kérelem keretében a kedvezményezett
 - ea) amennyiben természetes személy, akkor nem nyújthat be olyan, készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot, amelynek az – általános forgalmi adó felszámítása esetén az általános forgalmi adóval növelt – ellenértéke meghaladja az 1,5 millió forintot,
 - eb) amennyiben nem természetes személy, akkor nem nyújthat be készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot.
- f) A kedvezményezett köteles a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 80%-át teljesíteni.
- g) A kedvezményezett – az egyszeri elszámolás kivételével - köteles a KAP Vhr. 84. § (1) bekezdésben foglalt elszámolási kötelezettség betartására, ennek megfelelően a támogatási okirat véglegessé válásától számított 12 hónapon belül köteles a megítélt támogatás 10%-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani.
- h) Kifizetési kérelem – a záró kifizetési kérelem kivételével - csak abban az esetben nyújtható be, ha az abban igényelt támogatás összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át.
- i) A záró kifizetési kérelem alapján a támogatás folyósítása felfüggesztésre kerül, amíg a Kedvezményezett nem nyújtja be a Kincstárhoz valamennyi, a műveletmegvalósításhoz és az üzemeltetéshez kapcsolódó véglegessé vált engedélyt

- j) A forinttól eltérő pénznemben kiállított elszámoló bizonylat esetén az elszámoló bizonylat végösszegét, illetve az elszámoló bizonylaton szereplő tevékenységek, tételek költségét és az arra jutó támogatás összegét a számlán megjelölt fizikai teljesítés időpontjában érvényes, a MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

A nem közbeszerzés köteles beszerzések vonatkozásában az ajánlatot adó ajánlattevőknek KAP Vhr. 5. melléklet 2.3.2.5. pontja szerinti függetlenségre vonatkozó szabályok állnak fenn.

9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások

A művelet tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Költségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható nettó költségre vetítve (%) /maximális nettó támogatási összeg (Ft)
Általános költségek (9.2. fejezet 1. pont) és immateriális javak költségei, összesen: <i>ebből:</i>	5%
<ul style="list-style-type: none"> • tájékoztatás, nyilvánosság 	0,5%, legfeljebb nettó 300 000 Ft
<ul style="list-style-type: none"> • műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit 	1%
<ul style="list-style-type: none"> • könyvizsgálat • projektmenedzsment 	0,5% 2,5%
Maximum 1 db, legfeljebb 85 kW motorteljesítményű traktor beszerzése a felhívás 3.1.2. fejezet 2. d) v. pontja alapján, továbbá a 3.1.2.2. fejezet 3. b) pontja és 4. b) pontja alapján (nettó)	12 000 000 Ft
Terület-előkészítés (a talajfelszín GPS-alapú egyengetése, talajgyalulás: jéggháló-rendszer létesítése előtt)	5%
A felhívás 3.1.1. fejezet 1. célterület II. 4. szerinti, továbbá a 3.1.2 fejezet 2. d) i., ii., iii. és iv. alpontok szerint gyümölcsstermékek betakarítására alkalmas gépek, eszközök beszerzése (nettó)	15 000 000 Ft
A felhívás 3.1.1. fejezet 1. célterület IV. 2. pont szerint Borszőlő betakarítására alkalmas gépek beszerzése (nettó)	15 000 000 Ft
A felhívás 3.1.1. fejezet 1. célterület III.3. a) és b) pont szerint gyógy-, aroma és fűszernövény termékek betakarítására alkalmas gépek, eszközök beszerzése (nettó)	15 000 000 Ft

Jelen felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítására, valamint a műveletmegvalósítás során kötelező. A táblázatban szereplő százalékos korlát a záró kifizetési kérelem jóváhagyása során – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – műveletszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költségtípusokra megállapított összeg nem növekedhet.

9.5. Nem elszámolható költségek

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a [9.3.](#) pontban, különösen:

- a) a levonható áfa,
- b) a kamattartozás-kiegyenlítés,
- c) a hitelkamat, kivéve a kamattámogatás vagy kezességi díjtámogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás,
- d) a hiteltüllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek,
- e) a devizaátváltási jutalék,
- f) a pénzügyi, finanszírozási tranzakciókon realizált árfolyamveszteség,
- g) a bírságok, kedvezményezett által fizetett kötbérek és a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti perköltség, függetlenül attól, hogy bíróság által megítélésre került-e,
- h) a művelet keretében működési költségek, bérköltségek és forgóeszközök, egyéni növények vásárlása,

10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

10.1 Általános jogkövetkezmények

- Az intézkedésben való részvétel vagy az igénybe vett támogatás egésze jogosulatlanul minősül, és a támogató a támogatási jogviszonytól eláll, ha a Kedvezményezett a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 60%-át nem teljesíti.
- Az intézkedésben való részvétel vagy az igénybe vett támogatás egésze jogosulatlanul minősül, és a támogató a támogatási jogviszonytól eláll, ha a Kedvezményezett a felhívás 4. melléklet szerinti tartalmi elemekkel rendelkező telepítési naplót nem vezeti;
- A támogatási okiratban megítélt támogatást 5%-kal csökkenteni kell, ha a kedvezményezett a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 60%-át teljesíti, de nem éri el az összeg 80%-át.
- Amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget a monitoringadat - nyilvántartáshoz szükséges adatszolgáltatási kötelezettségének, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1 %-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.2 Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

Amennyiben az ellenőrzések során megállapítást nyer, hogy a Kedvezményezett a tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségeinek nem tett eleget, a támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül és köteles az alábbi táblázatban rögzített támogatási összeg visszafizetésére:

	Tartalmi értékelési szempont	Valamennyi jogosulatlanul igénybevett többletpont után visszafizetendő összeg
1.	Állami elismeréssel rendelkező együttműködés elismerése visszavonásra kerül, vagy a művelethez kapcsolódó állami elismeréssel rendelkező együttműködésben való részvételi tagsága megszűnik	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a hatályos támogatói okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a.
2.	A keletkező melléktermék minimális továbbhasznosítását nem tartja fenn, vagy zöldhulladék, nyesedék felhasználására vonatkozó technológiát már nem alkalmazza, vagy a kertészeti ágazathoz kapcsolódó üzemmérete már nem éri el a min. 30%-os arányban ökológiai vagy ökológiai átállási státuszt, vagy kertészeti üzem energiaszükségletét már nem megújuló energiaforrás hasznosításával működő technológia biztosítja	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a hatályos támogatói okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a.

Amennyiben több tartalmi értékelési szempont vonatkozásában kerül megállapításra a jogosulatlan igénybevétel, úgy a jogosulatlanul igénybe vett többletpontokat össze kell vonni, mely eredményezheti a Döntés-előkészítő Bizottság által meghatározott támogathatósági határpontszámot alá csökkenést.

10.3 Az üzleti tervben vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

- Hazai előállítású szaporítóanyag vonatkozásában tett százalékos vállalását nem teljesíti, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvétellel vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.
- Amennyiben részt vesz a Tesztüzemi Információs Rendszerben, és tagsága megszűnik a fenntartási időszak alatt, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvétellel vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.
- Amennyiben a tervezett termék, technológiai, illetve szervezeti innováció mégsem valósul meg a fejlesztés során, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvétellel vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.
- A digitalizációs kérdőívet a fenntartási időszak végén is szükséges újra kitölteni, amennyiben nem tölti ki a kedvezményezett, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvétellel vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.4 A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények

A támogató jogosult a szerződéstől elállni, az igényelt támogatást teljes egészében vagy részben visszavonni amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget valamely, a KAP Stratégiai Tervben foglalt kötelezettségvállalásoknak, így különösen:

- Ha a kedvezményezett nem teljesíti a felhívás [5.3](#) fejezetében meghatározott fenntartási kötelezettségét, úgy köteles az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint visszafizetni az igénybevett támogatást azon időszakkal arányosan, amelynek tekintetében nem teljesültek a követelmények

A támogatási okiratban megítélt támogatást 5%-kal csökkenteni kell, amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget a következő kötelezettségeknek, vállalásoknak:

- Az ültetvény művelési kötelezettségének ideje alatt az ültetvény beállottságára vonatkozó kötelezettséget nem tartja fenn;
- Meglévő öntözőrendszer felújítása esetén az előírt legalább 10% mértékű potenciális vízmegtakarítás nem teljesül;
- Ökológiai művelésű ültetvény telepítése esetén a kedvezményezett a záró kifizetési kérelemhez nem nyújtja be a támogatással létrehozott ültetvény átállás alatti státuszának igazolását.

11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk az Önről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

11.1. Jogutódlás

Az agrártámogatási jogviszony létrejötte után az agrártámogatási jogviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az átvállaló kérelmére átadhatóak, ha a kötelezettségátadást az európai uniós állami támogatási szabályok lehetővé teszik.

A kérelmet a támogató megvizsgálja, és döntést hoz arról, hogy a polgári jog szerinti átvállaló megfelel-e a felhívásban meghatározott jogosultsági feltételeknek, azzal, hogy figyelembe veszi a feltételek elvárható teljesítését és a körülmények életszerű változását.

A jogutódlásra, valamint a kötelezettségátadásra a KAP tv. 32. § - 33. §-ában, illetve a KAP Vhr. 49. § - 51. §-ában foglaltak irányadók.

11.2. További dokumentumok

Felhívjuk a tisztelt kedvezményezettek figyelmét, hogy az ÁÚF a <https://kap.gov.hu> honlapon található és felhívás elválaszthatatlan része.

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az ÁÚF figyelembevételével készítsék el!

A Nemzeti Kifizető Ügynökség kifizetési kérelmekkel kapcsolatos közleménye, valamint a felhíváshoz kapcsolódó tájékoztatója elérhető a <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/> honlapon.

A Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. § 22. pontja szerinti adatok körét tájékoztató jelleggel a 12. melléklet tartalmazza.

11.3. Képzettségi nyilvántartás

Felhívjuk a Kedvezményezettek figyelmét, hogy a Kincstár az egyes intézkedésekben való részvétel feltételeként előírt vagy értékelési szempontból figyelembe vehető képzettséget igazoló dokumentumok nyilvántartására és az azokban szereplő képzettségre vonatkozó adatok, tények kezelésére, ellenőrzésére **képzettségi nyilvántartást vezet**.

Jelen felhívás vonatkozásában a **fiatal mezőgazdasági termelők** 15%-kal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak. A fiatal mezőgazdasági termelő fogalomnak való megfelelés értelmében a fiatal mezőgazdasági termelőnek államilag elismert mezőgazdasági jellegű szakismerettel kell rendelkezni.

A **képzettségi nyilvántartásba történő bejelentés szabályairól** a Magyar Államkincstár 20/2024. (IV. 4.) számú közlemény rendelkezik.

12. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a **Magyar Államkincstár Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Ügyfélszolgálatához**, amely az alábbi elérhetőségeken áll rendelkezésre:

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő, Kedd és Csütörtök: 9.00 - 12.00 és 13.00 - 16.00

Szerda és Péntek: 9.00 - 12.00

Telefon: 1811 (4-es gomb); (1) 374-3603 vagy (1) 374-3604

E-mail: mv.ugyfelszolgalat@allamkincstar.gov.hu

A kapcsolatfelvételre a mobilGAZDA alkalmazást is felhasználhatják, amely ingyenesen elérhető a Google Play és App Store digitális tartalomszolgáltatóknál, használata regisztrációhoz kötött.

13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok

13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket **kötelezően** szükséges csatolni:

Engedély,- vagy bejelentés köteles építési tevékenység esetében:

az engedélyezési eljárás megindítását igazoló dokumentum, - a hatósághoz benyújtott – a támogatást igénylő nevére szóló és a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott – építészeti-műszaki tervdokumentáció.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a fenti dokumentumok pótlására nem nyílik lehetőség, így amennyiben a fejlesztés szempontjából releváns fenti dokumentumok valamelyike nem kerül benyújtásra a támogatási kérelemmel egyidejűleg, az a támogatási kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását vonja maga után!

13.1.2. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája:

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket szükséges csatolni:

1. Az STÉ módszertan alapján a kedvezményezett – vagy mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet (amennyiben a jogosultságát a szövetkezet nem önmagában igazolja) esetén annak tagja - mezőgazdasági tevékenységből származó üzemméret igazolását alátámasztó dokumentumok („Kormányhivatal igazolása a mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról”; valamint „Hatósági állatorvos igazolása az éves átlagos állatlétszám igazolásához”nyomatványok). Az üzemméret megállapítása szempontjából a 348,93 forint/euró árfolyammal számolt 2020. évi STÉ adatok az irányadók.

A támogatási kérelem elbírálásához minden esetben szükséges a teljes üzemméret meghatározása, mely az alábbi adatok alapján kerül megállapításra:

- a) „Kormányhivatal igazolása a mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról” (felhívás 5. melléklete);
 - b) EK kérelemben feltüntetett azon adatok, amelyek a „Kormányhivatal igazolása a mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról” nevű nyomtatványon nem szerepelnek;
 - c) „Hatósági állatorvos igazolása az éves átlagos állatlétszám igazolásához” (felhívás 6. melléklete);
 - d) szarvasmarha, anyajuh, és anyakecske állatfajok esetében az ENAR nyilvántartásban szereplő adatok.
2. Annak igazolására, hogy a kedvezményezett vagy mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet (amennyiben a jogosultságát a szövetkezet nem önmagában igazolja) esetében annak tagja teljes lezárt üzleti évből származó árbevételének legalább 40%-a mezőgazdasági tevékenységből **származik (a felhívás 8. mellékletében szereplő képlet alapján számolt)**:
 - a) gazdasági társaság esetén független könyvvizsgálói igazolás,
 - b) egyéni vállalkozó esetén független könyvvizsgálói igazolás,
 - c) őstermelő esetén személyi jövedelemadó bevallás, valamint az adóbevallásra nem kötelezett őstermelők esetén az értékesítési betétlap, illetve amennyiben az őstermelő a családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXIII. törvény 2.§ c) pontja szerinti kiegészítő tevékenységet is folytat, úgy nyilatkozata arról, hogy árbevételének legalább 40%-a mezőgazdasági tevékenységből származik;

vagy

- d) amennyiben a kedvezményezett a számviteli nyilvántartásaiban a mezőgazdasági és nem mezőgazdasági tevékenységből származó bevételeit minden kétséget kizáróan és ellenőrizhető módon egymástól elkülönítve vezeti, akkor a támogatási kérelem benyújtását megelőző vagy amennyiben erre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok, az ezt megelőző teljes lezárt üzleti évre vonatkozó üzleti beszámoló, vagy egyéb számviteli nyilvántartás.

4. Annak igazolására, hogy gyógynövénytermesztéshez kapcsolódóan integrátori, vagy feldolgozó tevékenységet folytató vállalkozás - a támogatási kérelem benyújtását megelőzően teljes lezárt üzleti évben a vámtarifaszám alapján gyógynövénytermék előállítási tevékenységből származó árbevételük az összes árbevételük 40%-át százalékát meghaladja:
 - a) gazdasági társaság esetén független könyvvizsgálói igazolás,
 - b) egyéni vállalkozó, esetén független könyvvizsgálói igazolás,
 - c) őstermelő esetén regisztrált mérlegképes könyvelő igazolása.
5. Gyógynövénytermesztéshez kapcsolódóan integrátori, vagy feldolgozó tevékenységet folytató vállalkozások esetében három, a teljes lezárt üzleti évben érvényes termeltetési és/vagy felvásárlási szerződés benyújtása.
6. Tartalmi értékelési szempontokat alátámasztó igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok a felhívás 3. melléklete szerint.
7. Vízjogi engedélyköteles művelet esetében vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot, **kivéve amennyiben az új öntözővíz-szolgáltató művek létrehozására irányuló tevékenységek az öntözött terület nettó növekedését eredményezik. Ebben az esetben a támogatási kérelem benyújtásakor jogerős/végleges vízjogi engedély csatolása szükséges.** Amennyiben a vízjogi engedély nem tér ki a víztest mennyiségével kapcsolatos minősítésére, úgy egyéb igazoló dokumentum (pl.: a vízügyi igazgatóság által kiadott vagyonkezelői hozzájárulás) benyújtása szükséges. Meglévő vízi létesítményre kiadott jogerős/végleges üzemeltetési és/vagy fennmaradási engedélyben meghatározott azonos paraméterekre történő felújítás, rekonstrukció esetében a jogerős/végleges üzemeltetési és/vagy fennmaradási vízjogi engedélyt. Amennyiben a tevékenység nem engedélyköteles, az eljáró hatóság nyilatkozatát a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint, arról, hogy a fejlesztés nem engedélyköteles, valamint a hatósági szolgáltatás keretében benyújtott műszaki tervdokumentációt.
8. Amennyiben a vízjogi engedély, vagy a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentum nem a támogatást igénylő, hanem öntözési szolgáltató nevére szól, úgy a támogatási kérelemhez szükséges az öntözési szolgáltatóval kötött - legalább a fenntartási időszak végéig szóló - szerződést is csatolni, amelynek tartalmaznia kell az öntözési szolgáltató hozzájárulását a támogatást igénylő támogatási kérelmének benyújtásához.
9. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetében a támogatási kérelemhez csatolni kell a támogatást igénylő nevére szóló - a tervezői névjegyzékben szereplő megfelelő jogosultsággal rendelkező tervező ellenjegyzésével ellátott - építési-műszaki dokumentáció, ami a tervezett építmény jellegétől függően tartalmazza a helyszínrajzot, alaprajzokat, metszeteket és részletrajzokat, azok méretarányos adatait, műszaki leírást, valamint a beruházás előtti, eredeti állapotot bemutató felmérési rajzot (alaprakajzokat, metszeteket).
10. Amennyiben a kedvezményezett nem számol el a technológiához, vizilétesítményhez kapcsolódóan építést, csupán szerelési munkával érintett a fejlesztés, abban az esetben elegendő technológiai leírás (gyártói/forgalmazói termék/technológiai leírás, műszaki leírás, használati útmutató) és a megvalósítási helyet bemutató helyszínrajz, vázrajz benyújtása.
11. A [3.3.](#) fejezet V.2. pont szerinti vízhatékonysági számítást. (amennyiben releváns).

12. A létesítendő ültetvény helye szerint illetékes vármegyei kormányhivatal vármegyeszékhely szerinti Járási Hivatalának telepítési hatósága által kiállított igazolást az engedélyeztetési eljárás megindításáról, vagy az ültetvénytelepítési szándékhoz kapcsolódó bejelentési kötelezettség teljesítését igazoló, a létesítendő ültetvény helye szerint illetékes megyei kormányhivatal vármegyeszékhely szerinti Járási Hivatalának telepítési hatósága által kiadott, a telepítési hatósághoz történő bejelentést, továbbá – amennyiben az a támogatási kérelem benyújtásakor rendelkezésre áll - a telepítésre kerülő ültetvény telepítési hatóság általi nyilvántartásba vételét igazoló dokumentumot.
13. Igazolást arról, hogy a terület a telepíteni kívánt fajták szerinti legalább alkalmas besorolással szerepel a gyümölcs termőhelyi kataszterben (spárga- és komlóültetvény telepítésekor nem szükséges).
14. Spárga és komló telepítése esetében a FruitVeB – Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet igazolását arról, hogy termőhely arra alkalmas spárga illetve komló termesztésére.
15. A felhívásban előírt tartalommal a telepítési tervet.
16. A faiskola, vagy szaporítóanyag nagykereskedelmi forgalmazóval kötött előszerződést (amennyiben releváns: faj, - fajta és alany szerinti bontásban).
17. Ültetvénycsere esetén az ültetvény életkorának az igazolása a 6. melléklet szerinti.
18. Az ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre, valamint a gépekre, berendezésekre, technológiákra, szolgáltatás vásárlásra vonatkozólag a KAP Vhr 3. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező 3 db árajánlat. (Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben e dokumentumok egyike sem (vagyis egyetlen árajánlat sem) került benyújtásra a támogatási kérelem mellékleteként, az a felhívás [7.2/1.](#) pontja alapján nem hiánypótolható jogosultsági kritériumnak minősül.)
19. Ökológiai gazdálkodást folytató kedvezményezett esetén az ökológiai ellenőrző és tanúsító szervezet igazolását az ökológiai gazdálkodással érintett üzemméret nagyságáról.
20. Gazdaságátadáshoz kapcsolódó többlet támogatási intenzitás érvényesítéséhez:
 - Amennyiben a kedvezményezett a gazdaság átadója, úgy igazolást arról, hogy a mezőgazdasági igazgatási szervhez a gazdaságátadási szerződés benyújtásra került.
 - Amennyiben a kedvezményezett a gazdaság átvevője, úgy a gazdaságátadási szerződést, amelyből kiderül, hogy a gazdaságátadó a gazdaság minden elemének tulajdonjogát átadta az átvevőnek.
21. A felhívás [5.2.](#) pontjában meghatározott, az érintett ingatlanokra vonatkozó igazolások.
22. Az üzleti terv kitöltési útmutatóban meghatározott, az üzleti terv értékeléséhez, szükséges dokumentumok.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni.

13.3. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok

1. Legkésőbb az első, építéssel és/vagy vízjogi engedélyköteles beruházással kapcsolatos kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló jogerős végleges építési és/vagy a jogerős/végleges vízjogi létesítési engedélyt, – beleértve az engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt, illetve a vízjogi engedélyezési tervdokumentációt.
2. Amennyiben a művelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik (előzetes vizsgálati eljárás, környezeti hatásvizsgálati eljárás, egységes környezethasználati engedélyezési eljárás), az eljárást lezáró végleges környezetvédelmi határozatot.
3. Építési tevékenység végzése esetén az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is be kell nyújtani a kifizetési kérelemhez.
3. A telepítésre kerülő ültetvény telepítési szándék bejelentését és hatóság általi nyilvántartásba vételét igazoló dokumentumot - amennyiben az a támogatási kérelemmel együtt nem került benyújtásra.
4. Az első, a szaporítóanyag elszámolását is tartalmazó kifizetési kérelemhez mellékelni kell a felhasznált szaporítóanyagra vonatkozó, a kérelmező nevére kiállított származási igazolás másolatát, nem Magyarországról származó szaporítóanyag esetén a kérelmező nevére kiállított, a felhasznált szaporítóanyag származását igazoló dokumentumot (adás-vételét igazoló számla, szállítólevél, származási igazolás).
5. Mogyoró ültetvény vonatkozásában mikorrhizált csemete telepítése esetén a szaporítóanyag mikorrhizáltságát tanúsító bizonylat benyújtása.
6. A Felhívás [3.3.](#) IV. B) 3. és 4. pontjában meghatározott releváns dokumentumot.
7. Gazdaságátadáshoz kapcsolódó többlet támogatási intenzitás érvényesítése esetében: A mezőgazdasági igazgatási szerv határozatát a szerződés jóváhagyásáról.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket az első kifizetési kérelem benyújtása során csatolni szükséges. A fenti dokumentumokat az előlegigénylés kapcsán a Kincstár jogosult bekérni.

14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI

1. melléklet - Fogalomtár
2. melléklet - Jogszabályok gyűjteménye
3. melléklet - Tartalmi értékelési szempontok
4. melléklet - Telepítési napló minimális tartalmi elemei
5. melléklet - Kormányhivatali igazolás mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról
6. melléklet - Kormányhivatal igazolása a pályázati felhívás keretében figyelembe vett ültetvény életkoráról
7. melléklet - Hatósági állatorvos igazolás
8. melléklet - A mezőgazdasági tevékenységből származó árbevétel számítási módszertana
9. melléklet - Támogatott ültetvényekre vonatkozó követelmények, egységköltségek

10. melléklet TCS, TЭСZ tagsági igazolás
11. melléklet - Telepítési terv minimális tartalmi elemei
12. melléklet – STÉ értékek jegyzéke
13. melléklet - Gyógynövénytermesztéshez kapcsolódóan integrátori, vagy feldolgozó tevékenységet folytató vállalkozások árbevétel számításánál figyelembe vehető termékek
14. melléklet – Üzleti terv kitöltési útmutató
15. melléklet - Tájékoztató az ARACHNE kockázatértékelő eszköz részére küldendő adatokról

TERVEZET